

SOLFASOL

ANKARA'NIN GAYRİRESMİ GAZETESİ

Aylık Gazete | 25 TL | Ekim 2022 Sayı 117 | www.solfasol.tv

Biz şimdi alçak sesle konuşuyoruz ya
Sessizce birleşip sessizce ayrılıyoruz ya
Anamız çay demliyor ya güzel günlere
Sevgilimize çiçekler koyuyor ya bardağa
Sabahları işimize gidiyoruz ya sessiz sedasız
Bu, böyle gidecek demek değil bu işler
Biz şimdi yanyana geliyor ve çoğalıyoruz
Ama bir ağızdan tutturduğumuz gün hürriğin havasını
İşte o gün sizi tanrılar bile kurtaramaz.

Cemal Süreya

ODTÜ RANTYOLU

BELEDİYESİZLİK VE RANTÇILIK AYRIMINDA BİR TURNUSOL

>> s. 4 Barış Aslan

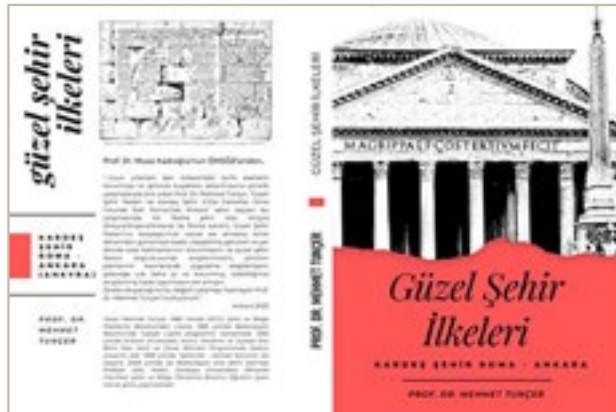
SÖYLEŞİ Erman Tamur

ANKARA'YI ve DEĞERLERİNİ BİLİNMEDİK YÖNLERİYLE ANLATAN ANKARALI ARAŞTIRMACI KOLEKSİYONER

>> s. 14 Hazırlayan: Filiz Köse

KARDEŞ ŞEHİR ROMA – ANKARA (ANKYRA)

>> s. 18 Mehmet Tunçer

GÜNCEL

Yeni Yurt Yönetmeliği ve ODTÜ'de Siyasi Baskı
>> s. 8 Dilara Ercanlı

ANKARA

Uçurun Ruhunuzu PÖturtun Kelebeğinizi
>> s. 17 Sinem K.Baş

KÜLTÜR SANAT

Kızılderi Resimlerinin Büyülü Dünyası Kürşat Yılmaz
>> s. 9 Necati Yalçın

AGORA

Ankara Postası
>> s. 22 M. Bülent Varlık

Çocuk Gazetesi içeride!

Bir Arada Film İzlemek Mümkün mü?

>> s. 3 Elif Gamze Bozo

Haydi Ankara!

>> s. 6 Mehmet C. Peker

LGBTİ+ Hakları, İnsan Hakkıdır!

>> s. 7 Atilla Dirim

Dünyaya Hiç
Görünmeden Geçip
Giden Ben Şairi
Özkan Mert
ve Ankara

>> s. 10 Sencer Başat

10 Ekim, Yiten Canların Anısı ve Anma Mekanının Düşmanca Bir Tavrıyla Engellenmesi

Akın Atauz

Ankara'nın yaşadığı en büyük felaketlerden biri, belki de birincisi olan, IŞİD'in 10 Ekim 2015'te, Gar önünde "Emek, Barış ve Demokrasi" sloganıyla düzenlenen mitinge yönelik gerçekleştirdiği katliamda yiten 103 can için bir anı mekanı oluşturmak üzere açılan yarışmayı anlatıyor Batuman, "10 Ekim'i an(ama)mak" yazısında... Ve "iktidarın güdümünde olan bir kamu otoritesinin" bu anma mekanın

gerçekleşmesini nasıl engellediğini...

Batuman, seçilen projeyi hazırlayanlar, "... bu duyarlılığı mekânsallaştırırken önerdiği minimalist tutum ile öne çıktı. Yaşam ve ölüm üzerine, aşınma ve ayakta kalma üzerine, yeniden ve yeniden doğum üzerine çok şey düşündüren bir tercihle, kaybedilen 103 can

için 103 ağaç önerdi" diyor. Yazısında, "Kent dediğimiz taş ve beton yüzeyin altında atan bozkırın nabzını dallarında taşıyan 103 mabet ağacının (...) Valilik kararıyla meydana kovulması"nın ne anlama geldiğiyle ilgili düşüncelerini iletiyor.

Yazının bütünü için: <https://www.gazeteduvar.com.tr/10-ekimi-anamamak-makale-1585546>

KarDes'ten Yeni İçerik

Hrant Dink Vakfı, İstanbul'un ve Ankara'nın çok kültürlü mirasını ve çok katmanlı yapısını keşfetmek isteyen kullanıcılar için, "KarDes: Çokkültürlü Hafıza Turları Rehberleri" hazırlıyor. Böylece, "İstanbul ve Ankara'daki 1000'den fazla çok kültürlü yapının yerini ve tarihini keşfetme, hafıza turları ile şehirlerin çeşitli semtlerinde yürürken orada yaşamış kişilerin hikâyelerini dinleme, semtlerin ve mekânların eski fotoğraflarını görme

veya hayal etme imkânı sunuyor."

"Eklenen yeni hafıza turlarıyla, KarDes mobil uygulaması kullanıcıları, Ankara'nın Hisar, Ulus Meydanı, Yahudi Mahallesi ve Kavaklıdere bölgelerindeki semt sakinlerinin ve yapıların çokkültürlü hikâyelerini keşfe" çıkabileceğini duyuruyor. Böylece, "Topalyanların Dükkanı, Ayios Nikolaos Rum Kilisesi, Ravza-i Terakki Erkekler Okulu, 1916

Ankara Yangını, Kocamanoğlu Tiyatrosu ve Amerikan Sinagogu gibi Ankara'nın çok katmanlı hafızasından izler taşıyan pek çok durağı, ister Ankara sokaklarında ister evinizde KarDes'le" keşfedebileceğimizi iletiyor.

Ceren İskit ile Güncel Haber Seçkisi

Ceren İskit

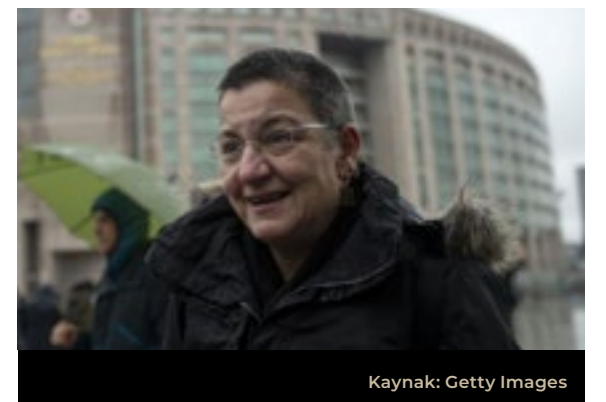
Dezenformasyon Yasası Resmi Gazete'de yayımlandı

Kamuoyunda "Sansür Yasası" olarak bilinen internet ve sosyal medyaya yönelik yeni yaptırımların uygulanması beklenen 40 maddelik "Basın Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" 18 Ekim 2022'de Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) Genel Kurulunda 13 Ekim 2022'de kabul edilen yasanın en çok tartışılan 29'uncu maddesine göre, "halkı yanıltıcı bilgi yayma" suçlamasıyla hem gazeteciler hem de sosyal medya kullanıcıları birden üç yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılabilir.

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Başkanı Şebnem Korur Fincancı tutuklandı

Türk Tabipleri Birliği (TTB) Başkanı Şebnem Korur Fincancı Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından hakkında açılan soruşturma kapsamında 26 Ekim 2022 sabahı "terör örgütü propagandası yapmak" iddiasıyla İstanbul'da gözaltına alındı. Fincancı, katıldığı bir televizyon programında Kuzey Irak'ta PKK'ya karşı yürütülen operasyon kapsamında kimyasal silah kullanıldığı iddialarına yönelik görüntüleri incelediğini, iddiaları bağımsız heyetlerin incelemesi gerektiğini söylemişti. TTB Başkanının söz konusu açıklamaları hakkında "terör örgütü propagandası yapmak" ve "Türk milletini, Türkiye Cumhuriyeti

Devletini, devletin kurum ve organlarını aşağılama" suçlarından soruşturma başlatılmıştı. 27 Ekim'de Ankara'ya getirilen Fincancı mahkemeye verdiği ifadenin ardından tutuklanarak Sincan Cezaevi'ne gönderildi.

Kaynak: Getty Images

GÜNCEL

Mezopotamya Ajansı ve JİNNEWS'te çalışan dokuz gazeteci tutuklandı

25 Ekim 2022 sabahı JİNNEWS ve Mezopotamya Ajansı (MA) Ankara, Diyarbakır, Mardin, Van ve Urfa ofislerine eş zamanlı baskın düzenlendi. Baskınlar sonucu 12 gazeteci gözaltına alınarak Ankara'ya getirildi. Terörle Mücadele (TEM) şubede dört gün gözaltında tutulan gazeteciler, 28 Ekim'de adliyeye getirilerek savcılığa ifade verdi. Savcılığın tutuklama talebiyle mahkemeye sevk edilen 12 gazetecinin dokuzu tutuklanarak Sincan Cezaevi'ne gönderildi. MA muhabiri Zemo Ağgöz'e ev hapsi verildi. Mehmet Günhan ise adli kontrol

şartıyla serbest bırakıldı. MA Yazı İşleri Müdürü Diren Yurtsever, Ankara Haber Şefi Deniz Nazım, muhabirler Selman Güzelyüz, Berivan Altan, Hakan Yalçın, Emrullah Acar ve Ceylan Şahinli, JİNNEWS muhabirleri Habibe Eren ve Öznur Değer tutuklanan gazeteciler arasında yer alıyor. Ankara'da tutuklanan gazetecilerin yanı sıra Diyarbakır'da gözaltına alınan JİNNEWS muhabiri Derya Ren de

Kaynak: www.gazeteduvar.com.tr

kesinleşmiş cezası olduğu gerekçesiyle tutuklanarak cezaevine gönderildi.

Bir Arada Film İzlemek Mümkün mü?

Elif Gamze Bozo - Gazeteci , Yazar

Bu yıl 10. yaşını kutlayan Engelsiz Filmler Festivali,

17-23 Ekim'de Ankara'da erişilebilir ve çevrimiçi olarak sinemaseverlerle buluştu.

Merhaba Gazete Solfasol okuyucuları, bu yazımda sizlere Engelsiz Filmler Festivali'ni paylaşacağım...

Engelli ve Engelsizlerin kültürel hayata katılımını sağlayan festivalden bahsedeceğim. 2013'ten bu yana Puruli Kültür Sanat tarafından düzenlenen Engelsiz Filmler Festivali, öncelikle bu festivalin zannedildiği gibi sadece erişim problemi yaşayan sinemaseverler için düzenlenen bir festival olmadığını vurgulamak isterim. Festivalin aslında sinemaya erişimin bir hak olduğu anlayışıyla yola çıkılmış olması ve herkesin bir arada film izleyebilmesine olanak sağlamış olması çok önemli. Gerek film festivallerinin gerekse diğer kültür-sanat etkinliklerinin erişilebilir bir formatta yapılması gerektiği fikriyle ortaya konulmuş. Bu noktada festivalin odağına erişilebilirliğin alınmış olması ve ismini "Engelsiz" olarak belirleyerek yola çıkılmış olmasını tekrar vurgulamak önemli. Diğer film festivallerindeki gibi çağdaş ve bağımsız sinemadan nitelikli filmlerin, erişilebilir hale getirilerek sinemaseverlerle buluşturulmuş olması amaçlanmış.

Bir engelli olarak gözlemlerim ve yaşadıklarımı aktaracak olursam, Türkiye'de erişilebilirlik konusunda henüz sorunların çözülmemiş ve kültürel hayata katılmanın birçok engelle çarpıyor olması sinemadaki zorlukları da beraberinde getiriyor. Her alanda yaşadığımız engeller kültürel hayata katılımı da engelliyor. İşte tam bu noktada 2013 yılından bu yana Engelsiz Filmler Festivali, "Bir arada film izlemek mümkün mü?" sorusuna cevap aramak için yola çıkmış.

Her yıl düzenlenen festivalde farklı seçkiler yer almakta. Bu yılki festivalde "ONLAR" seçkisi ile zor koşullarda kendini var edebilen, toplumsal kalıpları yıkabilme cesaretini gösteren insanlar konu alan bu seçkiyle yaptıkları işlerle ilham olmalarını sağlamak ve topluma bu yönüyle bilgi aktarmayı amaçlanmış. Yine her yıl olduğu gibi, bu yıl da festivalde küçük sinefillere uygun animasyonların da yer aldığı çocuklar için dünyanın farklı coğrafyalarından hikâyelerin derlendiği Kaleydoskop ve sinemaseverleri müzikal bir yolculuğa davet eden Oditoryum seçkilerini seyircisi ile buluşturmuş. Engelsiz Filmler Festivali'nin sinemayı erişilebilir hale getirmeye çalışmasının yanında bir de kısa filmlere de dikkat çekiyor. Kısa film türünde üretimlerin artmasına destek olmak, bu türdeki kısa film yönetmenleri ile seyircileri buluşturmayı amaçlanmış.

Gösterimleri erişilebilir mekânlarda gerçekleştirilmesi ve programlarda yer verilen tüm filmleri göremeyenler için sesli betimleme, duymayanlar için ayrıntılı altyazı ile seyircisiyle buluşturmayı hedeflemiş. Bu 10 yıl içerisinde 3 şehir erişilebilir sinema ile buluşurken, toplam 316 film gösterilmiş. 311 seansta filmler

izleyicisiyle buluşurken, 105 söyleşi ve 13 atölye gerçekleştirilmiş. 492 destekçisi 701 çalışanın emeğiyle Engelsiz Filmler Festivali güçlendirilmiş. Üç mural ile Ankara sokaklarına renk verilmiş. Tam 10 yıldır film festivalini erişilebilir kılan Puruli Kültür Sanat emekçilerine teşekkür eder, daha nice festivaller dilerim...

ODTÜ RANT YOLU:

BELEDİYECİLİK VE RANTÇILIK AYRIMINDA BİR TURNUSOL

Barış Aslan

Solfasol okurları, geçtiğimiz üç yılın verdiği deneyim ile artık bu psikolojiden sıyrılmıştır mutlaka fakat Ankara Büyükşehir Belediyesi'ndeki yönetim değişikliğinin Ankaralıların büyük bir kısmında hatırı sayılır ölçüde heyecan ve sevinç yarattığı yakın zamana kadar bir gerçektir. Ankara çeyrek asır boyunca "masada" olamadığımız, paydaşı olamadığımız yolsuz, rantçı ve düşmanca bir belediyeçilik anlayışı ile yönetildi. Kentin her alanı aslında bu anlayıştan gelen saldırılar karşısında bir mücadele alanıydı aynı zamanda. Ankaralıları sadece bir anlayışla da değil somut olarak yapılan bütün saldırılara karşı mücadele ettiler ve değişimin gelmesi için çabaladılar.

Melih Gökçek döneminde hukuksuz inşaatlar, ölü yatırımlar, halkın sırtına yüklenen belediye borçları, "ahlaksız" bulunarak kaldırılan heykeller, ana plan olmadan yapılan yollar, Kızılırmak suyunun şebekeye verilmesi, bir başkentte olması gerekene göre çok daha basit bir ulaşım ağı, gece ulaşım olmaması, yapılan ekolojik katliamlar, ODTÜ'ye yol yapmak için polis ve iş makineleriyle yapılan çıkartmalar ve daha nicesi yaşandı. Bunların hepsini Ankaralıları çok uzun yıllar boyunca yaşadı. Artık ülke siyasetindeki en sevilmeyen figürlerden biri haline gelmiş ve hatta son döneminde de seçilmek için hile yapmış bir belediye başkanından kurtulmak Ankaralıların ana hayali haline gelmişti. Biraz da bu atmosferle, ilk seferinde oylarına sahip çıkamamış, muhafazakarlığını ve ülkücülüğünü gizlemeyen, büyük bir vizyon da sunamayan "Millet İttifakı" belediye başkan adayı Mansur Yavaş dahi 2019'da seçimi kazandığında kentin genelinde büyük bir umut ve sevinç yaşandı. Tabii ki Mansur Yavaş'ın ideolojisinin ve içinde bulunduğu ittifakın sonucu olarak bu umut ve sevinç eşlik etmeyerek yaşanacakları öngören bir kesim de vardı fakat görece istisna kaldıklarını söylemek sanırım yanlış olmaz.

Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde yaşananlar da farklı değildi aslında. Mansur Yavaş'ın seçilmesi lehine ODTÜ sandıklarından %92 gibi rekor bir sonuç çıkmıştı. Zaten okulun hafızasında hep canlı olan 2013 ve 2017 yol direnişlerinden ve Gökçek döneminde yaşanan birçok şeyden dolayı da belediyeçilik anlamında AKP-MHP neredeyse sembolik oylar dışında kendine yer bulamadı sandıkta. O zaman artık yazının başlığı olan konuya geçelim: Mansur Yavaş'a bu şansı en yüksekte vermiş olan ODTÜ öğrencileri, mezunları ve akademisyenleri şimdi ne düşünüyor?

Sonuç büyük bir öfke ve hüsrandan ibaret.

Hatırlanacağı üzere 8 Eylül 2017 tarihinde ODTÜ'nün kayyum rektörü Verşan Kök ile dönemin ABB Başkanı Melih Gökçek arasında bir protokol imzalanmıştı. Ankara Valiliği'nin gözetiminde imzalanan bu protokol, o dönem inşaat halinde olan Bilkent Şehir Hastanesi'nden Ankara Çevre yoluna 11 km'lik bir yol yapılmasını ve bu yolun da 4,8 km'sinin ODTÜ Ormanını parçalayarak geçmesini içeriyordu. Protokolde olan bir diğer yol ise bu yapılacak olan Bilkent-İncek yolunun ODTÜ içinden geçen kısmından başlayıp yine ODTÜ Kampüsünü tam ortadan bölerek Malazgirt Bulvarı'na bağlanan bir "tünel yol" projesiydi. Protokolün imzalanmasının ertesi günü, yani 9 Eylül 2017 tarihinde yüzlerce polis, çok sayıda iş makinesiyle ODTÜ Ormanına bir çıkartma yaparak Bilkent'i İncek'e bağlayacak olan bu yol için bir ekolojik katliam yaptılar. ODTÜ Ormanının 4,8 km uzunluğunda ve 100 metre genişliğinde bir alanında bütün ağaçlar kesildi ve ormanın ortasında yol yapım için "uygun" bir şerit açılmış oldu. Bu yaşanan katliamı Melih Gökçek çok tepki çeken bir şekilde "Büyükşehir rekora imza attı" diyerek Twitter hesabından duyurdu. O günlerde yükselen kamuoyu tepkisi eylemlere, basın açıklamalarına ve açılan davalara dönüştü. Bu süreçte en ön planda olanlar sadece ODTÜ Bileşenleri değil aynı zamanda CHP vekilleriydi. Yol sürecindeki eylemlerin en önünde Aylin Nazlıka gibi figürler Melih Gökçek' i hafif "ODTÜ'ye ağababaların giremedi, sen nasıl gireceksin?" diyordu.

Zaman geçti, eylemler, tepkiler ve Melih Gökçek'in o tarihlere istifa ettirilmesi ve

yerine daha "ılımlı" bir profil olan AKP'li Mustafa Tuna'nın getirilmesi ile projede temel çalışmaları ve asfalt dökümü aşamasına geçilemedi ve yol yapılamadı. ODTÜ Ormanının ekolojik katliam yapılan bölgesi ise aradan geçen yıllar ile üzerinde bitkilerin bittiği, hayvanların yaşadığı iki orman arasında kendini yenileyen bir alan olarak yaşamaya devam etti. Zaten Gökçek başarıya ulaşıyorsa asıl ekolojik zararı verecek olan oradan sekiz şeritli otoyolun geçirilmesi olacaktı.

Artık konuyu daha da uzatmadan vurucu kısma geçelim: Şu an Mansur Yavaş başkanlığındaki Ankara Büyükşehir Belediyesi bu yolu tamamlamak için çalışıyor. Evet, ODTÜ Ormanını parçalayacak olan, bizim Rant Yolu dediğimiz, resmi adı "Bilkent-İncek Bulvarı Çevre Yolu Bağlantısı" olan yolun tamamlanması için Mansur Yavaş bütün gücüyle çalışıyor.

O zamanlar kamuoyu çok fark edememiş olsa da hikaye 2019 yılı Temmuz ayına dayanıyor. Göreve geleli henüz birkaç ay olmuş olan Mansur Yavaş yönetimindeki ABB, Rant Yolu hakkında mahkemece verilmiş yürütmeyi durdurma kararına itiraz ediyor. Bir yıl ileri sarıyoruz, ABB belediye meclisinde bütün partilerin oy birliği ile (AKP-MHP-İYİP-CHP) Rant Yolu planı askıya çıkıyor. Bir yıl daha ileri gidiyoruz ve 25 Ağustos 2021 tarihinde Fen İşleri Dairesi Başkanlığı "Bilkent - İncek Bulvarı Çevre Yolu Bağlantısı Yol Yapım İşleri" adıyla Rant Yolunun yapılması için ihaleye çıkıyor. Bu rant ve ekolojik yıkım projesine karşı bir yılı aşkındır mücadele eden bizler Gökçek döneminin son kavgası olan ve engellenmiş olan Rant Yolu projesinin Mansur Yavaş

GÜNCEL

tarafından tekrar başlatıldığını kısa süren bir şaşkınlık ve ardından gelen büyük öfke ile bu aşamada fark ettik. Hemen bu rant projesini durdurmak için ne yapabileceğimizi konuşmak üzere toplantılar yapıldı, ardından ise eylemler ve ABB ile görüşmeler geldi. İhale ilan edilmiş fakat daha sonucu açıklanmadığı için iptal ettirmek için uygun bir aşamada olduğumuzu düşündük. ODTÜ'lü hocalarımız Mansur Yavaş ile Eylül 2021'in ilk günlerinde bir görüşme gerçekleştirdi. Ardından ODTÜ'lü öğrenciler, mezunlar ve akademisyenler ODTÜ Mezunları Derneği Vişnelik Tesisinde Mansur Yavaş ile ikinci görüşmeyi gerçekleştirdi. Bu görüşmeler belediyenin reklamını yaptığı katılımcı ve şeffaf belediyecilikten ne kadar uzak bir noktada olduklarını görmek için de iyi bir fırsat oldu. Rant Yolunun Gökçek'ten miras bir rant ve talan projesi olduğunu ABB de biliyor, yine de yapacaklarını görüşmelerde de ilan ettiler. En fazla yolun genişliğini 100 metreden 25 metreye düşürmek gibi anlamı olmayan pazarlıklar koydular ortaya. Görüşmelerin en ikonik anı ise ODTÜ'lülerin Mansur Yavaş'a, Rant Yolunu ne koşulda olursa olsun engelleyeceklerini de bildiren "Günü gelince yanımızda olacak mısınız?" sorusu oldu. Buna yanıt ise "günü gelince bakarız" şeklinde verildi Yavaş tarafından. Görüşmeler sonuç vermedi ve bir süre sonra ise, 15 Ekim 2021 tarihinde ODTÜ Ormanını parçalama görevi Haslan İnşaat ve Diyar Sur İnşaat adlı şirketlere iş ortaklığı ile ihale sonucu olarak verildi.

Yavaş'ın "günü gelince" dediği gün ise 26 Temmuz 2022 tarihinde geldi. Rant Yolu projesinin iptali için çabalayanlardan biri olan ODTÜ Biyolojik Bilimler Araştırma Görevlisi Kaan Özgencil arkadaşımız ODTÜ Ormanının Rant Yolu bölgesinde iş makinelerinin olduğunu ve çalışma yaptığını fark etti. O gün acil bir çağrı ile Ankara'da olan ve konuyu bilen birçok insanı oraya toplayabildik. İş makineleri geri çekildi basın açıklaması yaptık. Orada olan taşeron firma ve belediye yetkilisi de yol çalışması için geldiklerini itiraf etti. Asfalt dökümü öncesi alt temel malzemesi serimi için çalışıyorlardı ve daha geç fark etmiş olsaydık ODTÜ Ormanı için çok geç kalmış olacaktık. ODTÜ'lüler art arda yapılan basın açıklamaları ve iş makinelerini ODTÜ'den uzaklaştırmak ile geçirdikleri birkaç günün ardından daha kalıcı bir müdahalede bulunarak Rant

Yolu bölgesinde çadırılı nöbete başladılar. 27 Temmuz günü başlayan çadırılı nöbet süreci aslında kamuoyunun dikkat kesildiği, röportajların verildiği bir sürece evrildi ve 15 Ağustos günü Ankara Büyükşehir Belediyesi önünde düzenlenen büyük eyleme kadar da devam etti. Eylem konunun direkt muhatabı olan ve yol projesinin iptali için yetkili mercii olan ABB'de yapıldı ve hem Ankaralılarından hem de basından büyük ilgi gördü. Orada projenin neden hiçbir "kamu yararı" içermediği, hiçbir gerekliliği ve zorunluluğu olmadığı ve aksine Ankara'nın şehir içinde kalan son ormanı olan ODTÜ Ormanını parçalayacağı anlatıldı. Rant Yolu projesinin yapımına izin vermeyeceğimizi de açıklamamızda tekrar belirttik. Basın açıklamamız sonrası yanımıza ABB Genel Sekreter Yardımcısı Mustafa Kemal Çokakoğlu geldi ve bizimle muhatap olmadan gazetecilere kendi basın açıklamasını yapmaya başladı. Bu yanlış ve kaba üslubu fark ettiğimiz için sloganlarla kendisini belediye binasının içine doğru yönlendirdik. Orada da gazeteci arkadaşlarımıza gerçeklik ile bağı olmayan ve komik açıklamalarda bulundu. ODTÜ Ormanını içeren bir ihalenin hiç yapılmadığını ve de Temmuz ayında iş makinelerinin ODTÜ Ormanına yanlışlıkla, "taş almak için" girmiş olduğunu belirtti. Yani günlerdir çalışma yapan, firmanın da yol yapmak için geldi dediği, ODTÜ'lülerin karşısında çadırılı nöbete başladığı iş makineleri yanlışlıkla girmiş ODTÜ'ye, inanmak isterseniz.

Belediye önündeki basın açıklamasından sonra ODTÜ'lüler ve Ankaralılar eskisine kıyasla doğrudan halkı bilgilendiren, Mansur Yavaş'ın siyasi anlamda bu sorunu görmezden gelememesini sağlayan çalışmalar

yapmaya başladılar. ODTÜ Mezuniyetinde konuya dair dev bir pankart asılması, Ankara'nın çeşitli mahallelerinde sticker, broşür ve yazılama çalışması yapılması, ABB önünde halk bilgilendirme standı açılması, yol projesine karşı 1730 dilekçe toplanması, ABB meclis toplantısı ziyareti bu çalışmalar kapsamında son birkaç ayda yapıldı. Henüz Mansur Yavaş, "projeyi iptal ediyorum" açıklaması yapmış değil.

Toparlamak gerekirse, kentin ana ulaşım planı olmadan, uygulanan bir iklim ve çevre planı olmadan ortaya konmuş olan bu yol projesi için Ankara'nın şehir merkezindeki son yekpare doğal yaşam alanı ve son büyük yeşil alanı olan ODTÜ Ormanı parçalanmak isteniyor. Üstelik bu katliam AKP'nin iki mega projesi olan Bilkent Şehir Hastanesi ile Niğde Otobanını bağlamak için yapılıyor. Sadece müşteri garantili mega projeleri bağlamak için değil, aynı zamanda Ankara'ya yeni bir rant ve talan alanı açmak için de yapılıyor bu yol. Yoksa yolun kenarında Melih Gökçek'in oğluna ait Park Joven kulelerinde toplamda 480 daire her biri milyonlarca liraya, "ODTÜ Orman manzaralı" denilerek satılmazdı herhalde. Rant için olmasa, İncek bölgesinde bozkırın ortasında sadece bu yolun güzergahında diye onlarca rezidans inşaat halinde olmazdı.

İşin ucunda ne kadar rant ve sermayedar olursa olsun biz ODTÜ'lüler ve Ankaralıları olarak Rant Yolu projesini yaptırmamakta kararlıyız. ODTÜ devrimci geleneğinin uzun uğraşlar sonucu Ankara'ya kazandırdığı ODTÜ Ormanını Mansur'un, Melih'in, Tayyip'in projelerine kurban ettirmeyiz. Rant Yolunu Yaptırmayacağız!

HAYDİ ANKARA!

Mehmet C. Peker,
www.mehmetcpeker.biz

Değerli hemşerilerim merhaba, okumaya başladığınız bu yazı ile sizleri “haklarımıza sahip çıkma yolculuğumuzdaki” sorumluluklarımızı yerine getirmeye davet etmek istiyorum.

Konumuz; kentimizdeki yaşam alanları ve yaşam kalitelerimiz ile ilgili kararların oluşturulması süreçlerinde ÖZNELER olmak için bir adım atmak, atmamız.

Ankara Kent Konseyi Yönergesinden iki maddeyi hatırlayarak başlayalım mı, ne dersiniz?

Madde 5 – Kent Konseyi, kent yaşamında kent vizyonunun ve hemşerilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım ve yönetim ilkelerini hayata geçirmeyi amaçlar.

Madde 10 – 1. a) Genel Kurul Kent Konseyinin en yetkili organı olup bu Yönergenin 8. Maddesinde sayılan üyelerden oluşur. Olağan Genel Kurul, her yılın ilk ve ikinci yarısında yapacağı iki toplantıdan az olmamak üzere, üyelerinin salt çoğunluğu ile toplanır.

Kent Konseyleri, yönergenin 10 uncu maddesine uygun olarak yılda en az iki kez toplanarak 5 inci maddede yazılı amaçlar doğrultusunda Öneriler / Tavsiye Kararları oluşturursa ne mi olacak?

5393 sayılı Belediye Yasasınının 76. Maddesinin üçüncü paragrafında yazılı olan “Kent Konseyinde oluşturulan görüşler Belediye Meclisinin ilk toplantısında gündeme alınarak değerlendirilir.” hakkımız doğrultusunda, önerilerimiz / tavsiye kararlarımız Ankara’mızın en yüksek karar organı olan Ankara Büyükşehir Belediyesi Meclisinde değerlendirilecek.

Ankaralıların katılımlı süreçler ve uzlaşmalar ile belirledikleri öneriler / tavsiye kararları (muhtemelen partiler arası çekişmelerden olumsuz olarak etkilenmeden) desteklenerek oybirliği ile Meclis Kararına dönüşecek ve uygulanacaktır, zira her ayın ikinci haftasında toplantı salonunun dışında yüzlerce belki de binlerce Ankaralı ilgili kararı heyecan ile bekliyor olacaklar. **Sizce de öyle değil mi?**

Sizce, Ankaralılar söz konusu haklarının, etkilerinin farkında ve bilincinde olsalar, Belediye Meclislerini bugüne kadar olduğundan daha yakından takip etmezler mi?

Sizce, Ankaralılar söz konusu haklarının, etkilerinin farkında ve bilincinde olsalar, Ankara Kent Konseyi genel kurullarını yılda iki kez yerine üç veya dört kez yaparak

uzlaşmalar ile daha fazla öneri / tavsiye kararı oluşturarak Belediye Meclislerinden bugüne kadar olduğundan daha fazla istekte bulunmazlar mı? **Ne dersiniz?**

Sizce, Ankaralıları yılda kaç kez bir araya geliyor ve uzlaşmalar ile Belediye Meclisimize öneriler / tavsiye kararları gönderiyorlar? Bu sene içinde bulunduğumuz Kasım ayına kadar kaç genel kurul yaptılar acaba, sizler de merak ediyor musunuz?

10 Temmuz 2021 Cumartesi günü yaklaşık 1.100 bileşen temsilcisi katılımlarıyla sadece iki saat içinde tamamlanan Ankara Kent Konseyi seçimli Genel Kurulunun üzerinden yaklaşık 16 ay geçmesine rağmen, yukarıdaki maddeye göre en az iki tane seçimsiz olağan genel kurul yapmış olmak ve üçüncüsünü de duyurmuş olmak gerekirken hala HİÇ genel kurul yapıl(a)mamış olmasının ve hatta yakın gelecekte yapılacak olanın duyurusunun bile yapıl(a)mamış olmasının nedenleri neler olabilir acaba?

Yoksa, Ankara Kent Konseyi bileşenleri yani Ankaralıların kendileri ve kentleri ile ilgili konularda “ihtiyaçlarını, hayallerini paylaşımları, tartışmaları, uzlaşmalar üretmek” Belediye Meclis toplantılarına öneriler / tavsiye kararları iletmeleri “özellikle” istenmiyor olabilir mi? **Neden istenmesin ki?**

Ya, Başkentliler hemşerileri ile tanışıp kendilerinin ve kentlerinin ihtiyaçlarını konuşmaya, anlamak için dinlemeye ve uzlaşmalar geliştirmeye başlayarak KENTLERİNİN ÖZNELERİ olmaya niyetlenirlerse ...

Ya, Başkentliler demokrasiyi sevmeye, demokratik katılım haklarını kullanmayı sürekli istemeye, kendi önerileri dışındaki meclis kararlarını da izlemeye, sorgulamaya, 5. Maddede yazılı olduğu üzere; hesap sormak ve hesap vermek ilkelerinin hayata geçirilmesini talep etmeye başlarsa ...

Sözü edilen risklerin gündeme gelmesi, düzenli genel kurullarda Kent Konseylerinin kuruluş amaçlarına uygun süreçlerin şeffaf, yaratıcı katılımlarla, sahici ve samimi bir şekilde yürütülmesi, “eski hamama yeni tas getirilmesi” geleneksel siyaset anlayışına sahip kurum yöneticilerinin ve arkadaşlarının tercih edecekleri yöntemler değillerdir, diye düşünüyorum.

Belki de ben süreçler ile ilgili detayları yeterince bilmiyorum ve haksızlık ediyordum, kim bilir?

Bu nedenle yukarıda yazdığım düne dair tespitleri, öngörülerini, önyargıları bir kenara bırakarak yarına dair birkaç önerimi değerlendirmenize sunmak istiyorum.

Umarım 2022 yılı bitmeden bir genel kurul yapılır ve o genel kurulda (en geç 2023 Temmuz ayında yapılacak olan) seçimli genel kurul öncesinde en az üç tane daha seçimsiz genel kurul yapılmasına karar alınır.

Ocak 2023 ayı içinde “Kent Konseyi YÖNERGESİ” gündemi ile yapılacak genel kurulda Yönergenin istisnasız tüm maddeleri tek tek okunarak, tartışılarak, anlamlandırılarak gerekli görülenler de uzlaşmalar ile güncellense, güncellenen Yönerge tüm bileşenler aracılığı ile kendi yapılarının üyelerine gönderilse ve kentimizde bir farkındalık, bir aydınlanma yaşansa ..

Mart 2023 ayı içinde “Ankaralıların Belediye Meclisine iletmek istedikleri İHTİYAÇLARI” gündemi ile yapılacak genel kurulda, öncesindeki aylar içinde Meclisler ve Çalışma Gruplarındaki gönüllüler tarafından tartışılarak oluşturulan ortak akıllar sonrasında kaleme alınan “ihtiyaçların çözümleri ile ilgili” öneriler / tavsiye kararları genel kurulda süre kısıtı olmadan değerlendirildikten sonra Belediye Meclisimize gönderilecek olanlar uzlaşmalar ile belirlense ...

Mayıs 2023 ayı içinde de “NASIL bir GENEL KURUL istiyoruz” gündemi ile verimli bir genel kurul daha yapılsa ve genel kurullar birilerinin kurguladıkları tiyatral etkinlikler olmaktan çıkarılsa ...

Temmuz 2023 ayı içinde gerçekleştirilecek olan Ankara Kent Konseyi Genel Kurulunda da ülkemizdeki tüm Kent Konseylerinin örnek alabilecekleri gerçek bir DEMOKRASİ ŞÖLENİ yaşansa; hem önceki dönem şeffaf bir şekilde değerlendirilse, hem de meclislerden gelen öneriler / tavsiye kararları olabildiğince samimi bir ortamda tartışılabilse, seçim süreci de blok liste yerine çarşaf liste ve bireysel adaylıklar ile gerçekleşebilse ...

Laf aramızda, benim Kent Konseylerinde seçimlerin tamamen devre dışı kalması ile ilgili bir hayalim var ama sanıyorum bunun için bir süre daha beklememiz gerekecek. Ama umuyorum; ilgili konu “başkan yerine sözcü sıfatının kullanılması ile birlikte” Yönerge genel kurulunda tartışılmaya başlanırsa.

HAYDİ ANKARA! Bu cesur demokrasi adımlarını atmak sorumluluğu BAŞKENT olarak senin.

Sevgilerimle.

NOT: Çankaya Kent Konseyi Seçimsiz Genel Kurulunun Kasım ayı içinde yapılması planlanıyormuş, bilgi ve ilgilerinize sunarım.

LGBTİ+ Hakları, İnsan Haklarıdır!

Atilla Dirim

Cumhurbaşkanı mı, başkan mı, yoksa başka bir şey mi diyeceğimize bir türlü karar veremediğimiz Recep Tayyip Erdoğan, 22 Ekim'de bir referandum çağrısı yaptı. Referandum denilen şey, bir konuda halkın doğrudan karar vermesi olarak algılandığı için uzaktan bakınca iyi bir şey gibi görülebiliyor ama bu kez değil! Çünkü temel hak ve özgürlükler asla referandum konusu olamaz!

Temel hak ve özgürlüklerden kastım, LGBTİ+ varlığı. Solfasol okurları için bu kısaltma yabancı değildir ama ola ki bilmeyen varsa diye kısaca açıklayayım: İnsanlar dünyaya geldiklerinde, o sırada yanlarında olanlar, yani doktor, hemşire, ebe, baba, anne, artık kim varsa, çocuğun üreme organlarına, yani penisine ve vajinasına bakarak, çocuğun erkek veya kadın olduğuna karar verirler. Artık konu kapanmıştır. Penisi olan bebeğin büyüdükçe bir erkek gibi (bu "gibi" toplumdaki topluma, toplumu geçtik, mahalleden mahalleye bile farklılık gösterebilir) davranması ve vakti geldiğinde bir kadına âşık olarak evlenmesi, vajinası olan bebeğin de büyüdükçe bir kadın gibi (bu "gibi" de büyük bir çeşitlilik gösterir) davranması ve vakti geldiğinde bir erkekle evlenmesi beklenir. Kurdukları mutlu aile yuvasında elbette çocuk yapmaları beklenir. Malûm, birkaç gün önce "düşmanın" çok çocuk yaptığı, bu yüzden de onlardan daha fazla çocuk yapılması gerektiği, kadının "kariyerinin" bu olduğu telkin edildi.

Yukarıda anlattığım, toplumun heteroseksüel, yani karşı cinse cinsel ve romantik çekim hisseden erkek ve kadın bireylerden oluştuğunu öne süren sisteme ikili cinsiyet sistemi deniliyor. Oysa gerçekte bu böyle değil. Doğumdan hemen sonra üreme organlarına bakılıp cinsiyetin tayin edilmesi yanlış olduğu gibi, her erkek ve kadının heteroseksüel olması da şart değil. Kendi cinsiyetine cinsel ve romantik çekim hisseden kadınlara lezbiyen, erkeklere gey, iki cinse birden hissedenlere biseksüel deniliyor. "Cinsel yönelim" adı verilen bu özellikler, yukarıdaki kısaltmanın ilk üç harfini, yani "LGB"yi oluşturuyor. Doğumdan sonra üreme organlarına bakılıp cinsiyet tayin etmenin yanlış olduğunu söylemişim; bazı bebekler 2,5-3 yaşlarından itibaren cinsiyet kimliklerinden memnun olmadıklarını, cinsiyetleri kadın olarak atanmışsa erkek olduklarını, erkek olarak atanmışlarsa kadın olduklarını ifade ediyor, buna uygun olarak yaşamaya çalışıyorlar. Bu bireylere de "trans" deniliyor. Bu da kısaltmanın "T" harfini oluşturuyor. Bazen de bazı bebeklerin üreme organları her iki cinsiyetin de özelliklerini taşıyabiliyor, ya da cinsiyet saptanmasına izin veremeyecek kadar belirsiz olabiliyor. Bu kişilere de "İnterseks"

deniliyor. Bu da "İ" harfini oluşturuyor. Böylece cinsel yönelim (LGB) ile cinsiyet kimliği (Tİ) bir araya gelerek, LGBTİ'yi oluşturuyor. Sonundaki + ise cinsiyet kimliklerinin ve cinsel yönelimlerinin sonsuz çeşitliliğini simgeliyor.

LGBTİ+ olmak dünyanın en doğal hallerinden biri. Tarihin en eski dönemlerinden beri LGBTİ+'ların varlığı biliniyor. Kimi toplumlarda şamanlık yeteneklerine sahip oldukları düşünülmüş, doğaüstü güçlerle iletişim kurma görevi onlara verilmiş, ikili cinsiyet sistemine göre örgütlenmemiş olan kimi toplumlarda ayrıca adlandırılmalarına gerek görülmemiş, kimi toplumlarda varlıkları hoş karşılanmamış, yaşamlarını -mış gibi yaparak sürdürmüşler, ancak kesin olan bir şey var, o da LGBTİ+'ların her toplumda yüzde 6-10 oranında var oldukları. Yani milyonlarca, on milyonlarca, yüz milyonlarca.

Yüz milyonlarca insanın salt doğal özellikleri yüzünden kötü muameleye tabi tutulduklarını daha önce de gördük: Örneğin siyahlara yönelik ırkçılığın yaygın olduğu yıllarda, insanlar sadece tenleri siyah olduğu için avlanıyor, yaşadıkları yerlerden, ailelerinden, her şeylerinden kopartılıyor, binlerce kilometre uzaklara götürülerek, "efendileri" için ölesiye çalışmaya zorlanıyorlardı. Siyahlara yönelik ırkçılığın arka planında köle ihtiyacı vardı ama siyahların beyazlara göre "daha düşük değerde" birer "vahşi" oldukları, milyonlarca insana inandırılmıştı. Milyonlarca insan, sadece tenleri beyaz oldukları için siyahlardan üstün olduğuna inanıyordu. Bugün kulağa ne

kadar saçma ve aptalca geliyor, değil mi?

İşte, LGBTİ+ varlığını sapık / sapkın ilan etmek, "Türk" aile yapısına zarar vereceklerini düşünmek, bunun için "birileri" (hani 7/24 ne yapsak da Türkiye'ye zarar versek diye düşündükleri iddia edilen batılılar) tarafından görevlendirildiklerini iddia etmek, buna bağlı olarak da toplumu LGBTİ+'lar aleyhine kışkırtmak da aynı derecede saçma ve aptalca. Başta Dünya Sağlık Örgütü olmak üzere, kabul edilmiş ulusal ve uluslararası tıp camiasının kararlarını inceleyecek olsalar, LGBTİ+ olmanın tıpkı heteroseksüel olmak gibi, son derece doğal bir şey olduğunu görecektir. Aslında bunu biliyorlar da ancak kabul etmek işlerine gelmiyor. Vaktiyle köle sahiplerinin bir meşrulaştırıcı gerekçeye (üstünlük teorisi) ihtiyaçları vardı, şimdi de iktidar sahipleri uçurumdan aşağı tepetaklak gidişatın sorumluluğunu yükleyebileceği bir günah keçisi arıyor: LGBTİ+'lar.

Nasıl ki insanın ten rengine göre daha üstün olup olmadığı referandum konusu yapılamazsa, cinsiyet kimliği ya da cinsel yönelimi de aynı şekilde referandum konusu yapılamaz. Daha güzel bir dünyaya özlem mi duyuyorsunuz? O halde akut soruna, yani LGBTİ+'lara karşı yapılan saldırılara karşı koymakla işe başlayabilirsiniz. Çünkü yapılan her haksızlık, baskı ve zulüm egemenliği dünyasını sağlamlaştıran bir tuğladır. Bu dünyayı yıkmak için hep birlikte haykıralım: LGBTİ+ hakları, insan haklarıdır!

İllüstrasyon: lindanihan

Yeni Yurt Yönetmeliği ve ODTÜ'de Siyasi Baskı

Dilara Ercanlı

ODTÜ'nün kayyum rektörü Verşan Kök, atandığından bu yana tavır ve söylemleriyle iktidarın okul içindeki maşası olduğunu alenen ortaya koymuş ve 2016 yılından beri bu tavrını hiç değiştirmemiştir. Haksız usulsüz soruşturmalara, uzun maillerinde savurduğu tehditlerle ve okulun "gerçek" sorunlarıyla ilgilenmek yerine hakkını arayan öğrencilerle uğraşmasıyla okulun içindeki huzur ve güven ortamını her geçen gün biraz daha bozmakta kendisi. Üniversitenin özerkliğini hiçe sayan tutumuyla özellikle politik mücadele içinde yer alan öğrenciler olmakla birlikte bütün öğrencilerinin yaşam kalitesini ve okul içindeki rahatlığını tehdit etmiştir ve bu konudaki icraatlerine devam etmektedir.

Okuldaki sonu gelmeyen bastırma ve sindirme politikasının en son adımı ise "Yeni Yurt Yönetmeliği" vasıtasıyla atılmış oldu. Bu yurt yönetmeliğinin politik herhangi bir mücadele içinde yer alan öğrencileri sindirmek için atılmış çaresiz bir adım olduğu ise aşikardır.

Yeni yönetmelikte, eski yönetmelikte de bulunan "yurttan kesin çıkarılma cezasını gerektiren fiil ve haller" maddesine yapılan manidar eklemeler şunlar:

- 1) Sosyal medya üzerinden üniversite yöneticileri hakkında hakaret içerikli paylaşımda bulunmak
- 2) Yurdun bina ve tesislerinin bir bölümünü veya tümünü işgal etmek.
- 3) Genel ahlaka aykırı davranışlarda bulunmak (yurttan geçici çıkarma)
- 4) Yasalara ve ilgili düzenlemelere aykırı biçimde yurtlarda bayrak asmak, sembol kullanmak, marşlar söylemek, ideolojik resim taşımak veya benzer uğraşlarda bulunmak

Bu ucu açık ve kolaylıkla kayyumluğun kendi çıkarına göre düzenleyebileceği eklemelerin ODTÜ'de gittikçe artmakta olan siyasi baskıların bir uzantısı olduğu çok açıktır. Bugün hem iktidar hem de iktidarın maşası olan kayyumluklar sebebiyle haklarını aramak isteyen politik bilinç sahibi öğrenciler olarak tehditlerle, kayyumluk tarafından açılan davalarla, bütün yetersizliğine rağmen tek geçim kaynağımız olan burslarımızın kesilmesiyle, yurttan atılıp sokakta kalma tehlikesiyle, polis şiddeti ve taciziyle de mücadele

ediyoruz. Okula polis sokup öğrencilerini dövürten bir kayyumun varlığıyla "evimiz" olarak nitelendirdiğimiz ODTÜ'de artık barınmıyoruz, güvende hissedemiyoruz.

Yeni eklenen maddeye göre "sosyal medya üzerinden üniversite yöneticileri hakkında hakaret içerikli paylaşımda bulunmak" yurttan kesin çıkarılma ile cezalandırılıyor. Bunun sansür amacıyla ve kendisine karşı olabilecek herhangi bir eleştiriyi bu sınıfa sokarak öğrencileri korkutmak için yapılmış bir hamle olduğu ortada. Bu maddeyle birlikte bizlerin Verşan Kök hakkında herhangi bir eleştiride bulunma ihtimalinin sindirilmeye çalışıldığını ve bu ucu açık maddeyle "hoşlarına gitmeyen" bir öğrencinin çok kolaylıkla yurttan atılabileceğini görüyoruz. Aynı şekilde "ideolojik resim taşımak" da tespit ettikleri "fişledikleri" öğrencileri sindirmek ve yurttan atmak için eklenmiş bir başka madde. "Genel ahlaka aykırı davranışlarda bulunmak" maddesi ise öğrencileri ayrıştırarak kendi kirli zihniyetlerindeki "ahlak" anlayışına uymayanları sindirmek için eklenmiş kötü niyetli bir maddeden başka bir şey değildir.

Bu yönetmelik ile öğrencileri alenen tehdit eden Verşan Kök'ün, yaptığı yanlışların, hukuksuzlukların yüzüne vurulmasından korktuğunu çok net bir şekilde görebiliyoruz. Hatta bu korku öyle bir boyuta gelmiş bulunmakta ki, iktidarın ve kendisinin yanlışlarını yüzüne vuran öğrencileri en temel hakları olan barınmaktan bile mahrum bırakabiliyor. Daha önce Recep Tayyip Erdoğan ile ortak olarak ODTÜ'de yapmaya çalıştıkları KYK yurdu projesinin Kavaklık Direnişi sonucunda yaptırılmamasının hırsıyla olsa gerek, şimdi de ODTÜ Yurtlarını KYK yurduna döndürmeye çalışıyorlar.

Oysaki ODTÜ'de gerçekten düzeltilmesi gereken, yaşam kalitemizi ve eğitim alma hakkımızı doğrudan etkileyen onlarca sorun var. Yemekhane bu sorunların en çok göze çarpanlarından sadece biri. Orantısız zamlarla verilen yetersiz ve kalitesiz yemekler, personel eksikliğinden kaynaklı saatlerce beklememizi gerektiren sıralar ve yine personel eksikliğinden dolayı yemekhane işçilerinin sömürülmesi yemekhaneye

ilgili sorunlarda başı çekiyor. Bu sorunlara karşı ses çıkartmak için eylem yapan öğrencilere ise Verşan Kök Ağustos ayında dava açarak bizleri bastırmanın bir yeni metodunu denedi, yeni yönetmelikle birlikte belli ki bizleri yurtsuz bırakmayı da hedefliyor. Yemekhane personellerinin işe alınması gerektiği ayan beyan ortadayken kendisi ödeneğini gayet yeterli olan güvenlik sayısını artırmaya harcamayı daha "uygun" buluyor.

Okuldaki bir diğer problem ise ringler. Sefer sayılarının azlığı ringlerin binilemeyecek kadar dolu olmasına, çok uzun ring sıralarına ve öğrencilerin derslerine geç kalmasına hatta girememesine sebep oluyor ve dolayısıyla "eğitim hakkının" önünde büyük bir engel oluşturuyor.

Yurtların hali ise ayrı bir sorun. Kalitesiz, yaşam standartlarını karşılayamayan, orantısız zamlarla maddi olarak karşılamamanın neredeyse imkansız olduğu yurtlarda da çamaşır yıkamak için bile okulun diğer bütün kısımlarında olduğu gibi "sıra" beklemek gerekiyor.

ODTÜ'de bu büyüklükte sorunlar varken ve biz öğrencilerin yaşam kalitesi, eğitim hakkı, zamanı ve sağlığı hiçe sayılırken Verşan Kök'ün ise bütün uğraşı bunların gün yüzüne çıkmamasını sağlamaya çalışarak bizleri baskılamak ve halihazırda kötü olan şartları daha da kötü hale getirmek. Asıl problemler için çözüm aramak yerine iktidarın baskıcı politikasını benimsemeyi tercih eden Verşan Kök'ün unuttuğu en önemli şey ise üniversitelerin kayyumların çıkarıcı politikalarına değil öğrencilere ait olduğudur. Bu baskılarla öğrencilerinin haklı taleplerine ulaşma çabasını daha önce de engelleyememişti, şimdi de engelleyemeyecek.

Kızılderili Resimlerinin Büyülü Dünyası Kürşad Yılmaz

Necati Yalçın

Uzun saçlı, bol aksesuarlı, kolunda dövme, hayvan-insan ayırt etmeden hepsi içinde kocaman yürekli, büyülü resimler yapan bir sanatçı o. Samimi gülüşüyle karşısındakini sarıveren, evindeki ve sokaktaki hayvanları besleyen, alanında tek olarak eşsiz eserlere imza atan bir ressam.

Tek...

Kürşad Yılmaz bir kızıl derili ressamı, memlekette başka yok!

Eserleri eşsiz...

Elbette sanatçıların yaptığı tüm eserler eşsizdir ama Yılmaz'ın ürettiklerinin bir anlamda ayrıca eşsiz. 1800'lü yılların sonunda Georges Seurat ve Paul Signac tarafından geliştirilen noktacılığa (puantilizm) kendisinin geliştirdiği teknikler ekleyerek, eşine az rastlanır harika eserler üretiyor.

Resme başlangıç

Resimle ilişki erken başlamış, daha ortaokul sıralarında karakalemle...

Bir bankanın takvimindeki yağlı boya resimleri tuvallere yapmaya başlamış. İstanbul Tatbiki Güzel Sanatlar'ı kazanmış. Babası felç geçirince, okulu bırakmak zorunda kalmış. Sonradan bitirmiş okulunu. Araya başka işler girse de resim aşkı hiç bitmemiş.

TRT'ye girmiş. Sergilere katılmayı ihmal etmemiş. Sergileri ana haber bültenlerine konu olmuş, resimleri yurt içi ve dışında resimleri satılır olmuş.

Atölyesi galerisi

Atölyesi çok işlevli. Aynı zamanda kurs verdiği yer ve galerisi.

Her resim yapanın ressam, her ressamın sanatçı olmadığı altını çiziyor ve sanatın tam anlamıyla yaşanması gerektiğini düşünüyor ama yetenekli gördüğü resamlara da mesafe göz etmeksizin yardımcı olamaya çalışıyor ve galerisini memleketin dört bir yanından resamlara açıyor.

"Sanat galerileri önemli ama kapanıyorlar. Ankara'da sayıları yarı yarıya azaldı." diyor.

Galericiyi tarif ediyor;

"Temsil yeteneği olmalı, sanatı bilmeli, sanat tarihinden haberdar olmalı, iyi bir ev sahibi ve güler yüzlü olmalı."

Galerilerin özellikle genç ressamları sömürmesine üzüyor, bunların olmaması için mücadele ettiğini belirtiyor...

Çizgi romanla başlayan tutku

Her ressamın bir teması olur düsturundan hareketle kızıl derili konusunu seçmiş.

"Çocukluğumuzun Tommiks-Teksa çizgi romanları ve gittiğim kovboy filmlerinden etkilendim." diyor.

Kızılderililer genelde kötüdür ya hani o filmlerde,

"Bu işte bir yanlışlık var!" diye düşünmüş ve Kızılderililerin tarafını tutmuş. Araştırdıkça haklı çıkmış. Yaşam biçimleri, kıyafetleri, atları, doğaya saygıları, Türklerle olan bağları, şamanlıkla yakınlıkları ve belki de en önemlisi yok olmaya yüz tutmaları ilgisini arttıran konular olmuş. Araştırmaya devam ediyor, ilgisi hep yüksek. Ankara'ya Kızılderilileri mi geldi? Mutlaka tanıyor, ahbab oluyor.

Noktacılık (Puantilizm)

Büyülü!

Dev tuvallere atları, Mohikanları, Siuları, Kızılderililerle bir şekilde kan bağı olan ünlü veya ünsüzleri büyük, küçük demeden resmediyor. Kocaman tuvalini rulo yapıyor. İlerleme tam anlamıyla satır satır, elbette yanında yılmaz bir sabır.

Yakından bakın, sadece noktalar görünüyor. Hatta nokta, nokta üstüne veya çevresinde, hem de farklı renklerde.

Uzaklaştıkça renkler uyum içinde birleşmeye başlıyor, resim ortaya çıkıyor ve adeta

sizi içine alıyor. Kimisine 5, bir diğerine 6 ay, sabah-akşam mesai yaparak ortaya çıkan. Sabırla, özenle, titizlikle uygulanan planlamayla ve elbet o sanatçı ruhla.

Oturan Boğa örneğin. Akrilik tuval. 175x153 santim. Tam bir el emeği, göz nuru. Yapımı 6 ay sürmüş. Nerdeyse 300.000 noktadan oluşuyor (tam 297.330 nokta!)

Sözün özü Yılmaz, büyülü işler çıkarıyor, bence her çalışmasında yüksek çözünürlüklü bir televizyon ekranını tuvale yerleştiriyor!

Bir Kürşad Yılmaz eseri: Yakından (detaydan) uzağa, annesi kızıl derili olan Frida Kahlo'nun portresi

Bugünlerde Atatürk çalışıyor. Koluna imzasını kazıttığı Ulu Önder'in tablosunu yapmaya, "O'nu yapmasam olmazdı!" diyerek başladı. Bitirdiğinde '1 Gün, 1 Resim' uygulamasıyla farklı bir açılış yapacak. Başka bir eseriyle benzer bir açılış yapacaktı, pandemiye denk geldi...

Kürşad Art Gallery'de Büyülü Ortam!

Varlığını ve mutluluğunu resimlerinde bulan Kızılderili Ressam...

Kürşad Art Gallery adını verdiği atölyesinde...

Gitmeden mutlaka arayın ve ziyareti ders vermediği günlere denk getirin.

Asla hayal edemeyeceğiniz, çevrenizin renkli duvarlarda asılı dev Kızılderili tablolarıyla sarılacağı, adeta büyülü bir ortama adım atın! Bana da birlikte bir fotoğrafınızı atarsınız artık .

İletişim Bilgileri :

kursadyilmaz.com

Malazgirt Mahallesi, 1010. Sokak.
10/A Dikmen, Çankaya.

kursart@hotmail.com veya
kursad@kursadyilmaz.com

SÖYLEŞİ

Dünyaya Hiç Görünmeden

Geçip Giden Ben Şairi
Özkan Mert ve
Ankara

Sencer Başat

Ekim ayında şair, çevirmen, deneme yazarı, yapımcı ve eğitimci Özkan Mert yeni yaşını kutluyor.

Erzurum'da doğar. İlkokulu Konya'da, ortaokulu İzmir'de okur. Liseyi askerliği esnasında tamamlar. Ankara Üniversitesi DTCF'de Çince öğrenimine başlar.

İlk şiir kitabı Kuracağız Her Şeyi Yeniden (1969) çıkar çıkmaz yasaklanıp toplatılır. Kitabından dolayı altı yıl hüküm giyince 1972'de Türkiye'den ayrılır.

İsveç Devlet Radyosu'nda 26 yıl program yapımcısı ve spiker olarak çalışır. İsveç Devlet Tiyatrosu'nda Uluslararası Tiyatro ve Kültür Projeleri yönetmenliği yapar. Norveç, Finlandiya, Danimarka ve İzlanda'nın bazı kültür kurumlarının danışmanlığını yürütür.

Şiirleri Evrim, Devinim, Dönem, Ant, Türk Solu, Halkın Dostları, Militan, Varlık Soyut, Dönemeç, Dost, Ada, Papirüs, İnsan, Broy ve Yeni Gelen dergilerinde yayımlanır.

1990 Yunus Nadi Şiir Mansiyonu, 1990 İlhan Demiraslan Şiir Büyük Ödülü; 1990 Salihli Şiir İkincileri Dyonisos Şiir Ödülü, 1992 Petrol-İş III. Geleneksel Şiir Yarışması Jüri Özel Ödülü, 2001 Gölcük Rotary Hizmet Ödülü, 2007 Cemal Süreya Şiir Ödülü, 2013 Bursa Dünya Şiir Günü Onur Ödülü, 2016 Uluslararası Naji Naaman Edebiyat Ödülü sahibidir. 2018'de Datça UKKSA Uluslararası Kültür Sanat Akademisi "Yaşam Boyu Onur Ödülü"ne layık görülür.

Türkiye Yazarlar Sendikası, İsveç Yazarlar Birliği, İsveç Gazeteciler Sendikası, İsveç PEN Kulübü Tutuklu Yazarlar Komitesi, Rodos Yazarlar Evi Konseyi üyesidir.

2015'ten bu yana her yıl 30 Nisan'da İzmit'te Nicomedia Etkinlikleriyle birlikte "Özkan Mert Uluslararası Şiir, Hoşgörü, Barış, Bilim, Sanat Ödülleri" verilir.

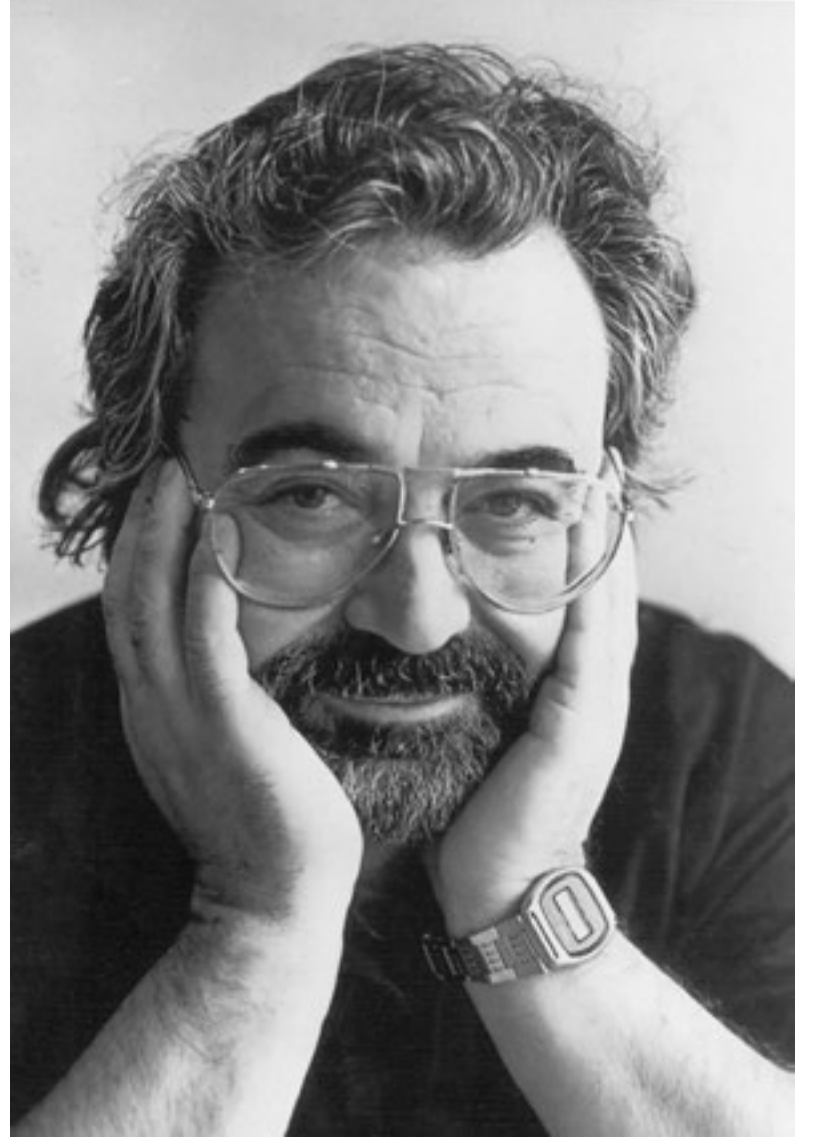
Sencer BAŞAT: Erzurum'dan Tayland'a; şairlikten açılığa, çevirmenlikten

hastabakıcılığa, kültür danışmanlığından öğretmenliğe kadar pek çok işte çalıştınız. Neredeyse 40 yıllık bir sürgünlük ve göçmenlik yaşadınız. Aziz Nesin: "Ben kendi ülkemde, Özkan Mert'in İsveç'teki sürgünlüğünden daha fazla sürgünüm." diyor. Türkiye edebiyatı bu sürgünlükler boyunca yurt dışından nasıl görünüyordu?

Özkan Mert: Sürgünlük yeni bir şey değildir, insanlık tarihiyle aynı yaşıttır. Sürgünlük bir yazarın 3'üncü gözüdür, yaşamının ve yazarlığının 3'üncü boyutudur. Josef Brodsky "Sürgün şair bir roketin içinde uzaya fırlatılan köpektir" der. Sürgünlük her şeye yeni başta başlamak demektir, yeni bir dil ve kendi dilinin koordinatlarının yeniden çizilmesi, yeni bir dilsel uzay yaratılması... Bunları yapamazsanız yazarlığınız ölür.

Tüm bu açılardan bakılınca, Türkiye edebiyatı dışarıdan, en azından İsveç'ten bakılınca bir kaç yazar ve şairin adıyla ve özel ilişkileriyle dönen bir fırlıktan öteye geçemiyor. İsveç'te, bir iki Türkologun dışında Türk Edebiyatını bilen çok kişiye rastlamadım. İsveç Yazarlar Birliği'nin (SFF) Genel kurullarında karşılaştığım İsveç'in en ünlü eleştirmenlerinin Nâzım Hikmet'i tanımadıklarını gördüm. Nâzım Hikmet'in İsveççe yayımlanan küçük bir şiir kitabı var, hepsi bu. En çok tanıdıkları Türk yazarları Yaşar Kemal, Nobel nedeniyle Orhan Pamuk, Demir Özlü ve Özkan Mert. SFF eski başkanı şair dostum Peter Curman her yerde beni "Türkçe yazan en ünlü İsveçli şairimiz Özkan Mert", diye tanıttı.

Türkiye ile İsveç arasında edebiyat alanında (özel ilişkiler dışında) hiç bir iletişim yok. Ne İsveçliler Türk edebiyatını, ne de Türkler İsveç edebiyatını bilmek istiyorlar. Ancak, Türk edebiyatı konusunda çok önemli çalışmaları olan Jitka Z. Jakmyr gibi ünlü bir Türkolog ve Özkan Mert, Uppsala Üniversitesine

davet edilip Türk şiiri ve Türk edebiyatı üzerine konferanslar verince dinliyorlar.

Yabancı dilde şiir yazan sayılı şairlersiniz. Ayrıca şiirleriniz birçok dile çevrildi. 1960 Şiir Kuşağı Manifestosu'nda imzanız var. 1969'da Ant dergisinin "Devrimci Genç Şairler Savaş Açıyor" yazısında; İsmet Özel, Süreyya Berfe ve Ataol Behramoğlu'yla birlikte İkinci Yeni'ye eleştiriyorsunuz. Cemal Süreya sizi "Sözcükleri öpüştüren, dünyaya sataşan, her yönüyle gerçek bir şair" olarak değerlendiriyor. Birçok dönemin şairini barındıran günümüz şiiri hakkındaki düşünceniz nedir?

60'lı yıllarda Türk şiirinin toplumda, gençlik hareketlerinde ve okurlarda çok saygın bir yeri vardı. Bizler kızılı erkekli öğrenciler Ankara'da koltuklarımızın altında kitaplarla gösterilere ve mitinglere katılırdık. Deniz Gezmiş, Mahir Çayan gibi öğrenci liderleri şiire çok önem verir ve okurlardı. Mahir Çayan şiir yazardı ve şiirlerini bana okurdu, tartışırdık. Deniz, öğrenci genel kurullarında konuşmasını benim dizelerimle açardı ve bitirirdi. Ankara'nın meydanlarında, Ege'de toprak işgallerinde binlerce insana şiirlerimi okudum. Şiirlerimizi halkla bileddik. 68 kuşağı, Özkan Mert'in Diren Ey Kalbim, İsmet Özel'in ve Ataol Behramoğlu'nun Bir Gün Mutlaka şiirleriyle büyümüştür.

Lise talebesi iken dönemin en ünlü şiir eleştirmeni Hüseyin Cöntürk, çıkardığı dergide yayımlanan şiirlerimin telif hakkını vermek ve beni tanımak için, Ankara'dan

KÜLTÜR SANAT

İzmir'e gelmiş, kapımızı çalmış ve bir zarf içinde anneme 30 TL vermişti.

Günümüz şiirine gelince, 20 yılı aşkın AKP döneminde iyi şiir bir uçak gibi çakıldı yere. Özellikle son yıllarda bir korku şiiri çıktı ortaya. Şiir, emeklilerin, mutsuz kadınların hiç kitap okumamış gençlerin oyuncağı ve tesellisi oldu. Bir damla yetenekleri ve dev ihtirasları ile 'Kötü şiir faşizmi'nin temellerini attılar. Ben buna 'Çöp şiirler' de diyorum. Her mahallede 'Şair takımları' oluştu. Aslında bu edebi bir olay değil, klinik bir vaka ve hatta kriminal bir olay. Türkiye'de şair sayısı dünya nüfusunu geçti. Kötü şiir kendi kötü okurunu da yetiştirdi.

Ama bilmedikleri bir şey var, "şairlik olunacak bir şey değildir". Denizde bir midye düşünün: İçine kaçan yabancı bir maddeyi dışarı atmak için yıllarca çaba gösterir ve sonunda bu madde kimyasal ve fiziksel iletişim sonucu çok değerli bir "inci" olur. Şairlik de böylesine koşullarda ve uzun bir süreçte oluşur. Bu süreçte ne midye midye olduğunu bilir ve ne de taş bir inci olacağını. "Şiir bir zamandır". Bu nedenle "Her şeyde hile yapabilirsiniz ama şiirde asla."

Özetle: Türkiye şiirini ayakta tutan, 50, 60, 70 kuşaklarının kendini kanıtlamış şairleridir. Değişik on yıllarda zaman zaman çok iyi şairler çıkmıştır. Bizden sonra bir Ahmet Erhan, 90'lı yılların fenomeni Küçük İskender gibi.

Şiiriniz, gözleme yaslanan bir samimilik, yaşama dayanan bir coşku, adalet hissine yön veren bir cesaret ve kökleri emeğe bağlı bir direniş sergiliyor. Radikal, kalıplardan uzak duran, yaşamı sorgulayan ve yerinde duramayan dizeler yaratıyorsunuz. Sanatta ve edebiyatta; dil, öz, yapı ve estetik bütünlüğü konusundaki düşünceniz nedir?

Şiirle devrim yapılmaz ama şiir, insanları devrime hazırlar. Ben her zaman sorunuzda değiştiğiniz gibi, içinde, hayatın, evrensel değişimin çekirdeklerinin yeşerdiği bir şiiri, (buna 'Nehir Şiir' de diyebiliriz) sürdürdüm. Bir nehir düşünün: Dünyaya doğru yola çıkan, pek çok yerden geçen, her geçtiği yerden bir şeyler alan ve bir şeyler bırakan sonra dallarına ayrılan ve gene buluşan bir nehir (Şiir). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi karşılaştırmalı edebiyat bölüm başkanı Prof. Medine Sivri bunu çok güzel özetlemiştir: "Özkan Mert'in öylesine güçlü ve ironik bir sesi var ki, diyalektik ve estetik bir şiir mimarisinde sürekli yenilenen bu dil, varsıl ve devingen güçlü bir iç sesin de habercisidir." Şiirim etle tırnak gibi yapışık oldu. Çin seddi demişsem mutlak Çin Seddi üzerine yürümüşümdür. Hayatımda karşılığı olmayan hiç bir şey yoktur şiirlerimde. Dilsel deneyellik, diyalektik düşünce şiirlerimin temel taşlarıdır. Sürekli yenilenen bir şiiri sürdürdüm hep. Dilde mükemmeliyetçiyim.

İyi şiirde tavizsizim. Sanatta ve edebiyatta; dil, öz, yapı ve estetik bütünlüğü konusundaki düşüncelerimi Şiir Ne Değildir? Ya Da Şiirin İlkeleri adlı kitabımda paylaştım.

Lisede TİP'e katılıyorsunuz. Ankara'da Dev-Genç'in adayı olarak DTCF Senatosuna seçiliyorsunuz. Üniversitede öğrenciyken Gün Zileli'yle birlikte Ankara'da İşçi Köylü Gazetesi'ne "Mehmet ile Tancu" adlı resimli tefrika hazırlıyorsunuz. İlk şiir kitabınız toplatılıyor. "Ben"den "biz"e giden bir yolculukta şiiriniz insana ayna tutuyor. Bir şiirinizde: "Dünyaya hiç görünmeden / geçip giderken ben." diyorsunuz. Bu düğüm noktalarında Ankara'nın siyasi ortamı o zamanlar sizi nasıl etkilemişti?

Kentler uzun bir yolculukta şiirlerimin duraklarıdır. İzmir ilk gençlik yıllarımı yaşadığım, ilk şiirlerimi yazdığım, büyüdü bir aşkla titredim bir kenttir. Atilla İlhan'ın, Demokrat İzmir gazetesinin kültür sayfasında ilk şiirlerimi yayımlayışı, Camus, Sartre, Marx, Nâzım, Kafka... nihilizm, varoluşçuluk, TİP, sosyalizm, komünizm... tam bir kaos ve tutkulu bir arayış... ve bu dönem Bir Elma Büyüklüğünde Sakallarım adlı şiirimle son bulur. Mehmet Fuat bu şiirimi yılın en iyi şiiri olarak gösterir ve 1965 yıllığına alır. Tüm bunlar Ankara'ya ve devrimci mücadeleye hazırlıktır.

Ankara'da DTCF'sinde sinoloji eğitimi, topoğrafik, DEV-GENÇ, Deniz Gezmiş, Cevahir, Mahir Çayan, İsmet Özel, Ataul Behramoğlu, Militan ve Halkın Dostları dergileri... Tandoğan Meydanı'nda ve toprak işgallerinde binlerce işçi ve köylüye ve üniversite gençliğine şiir okumak... Arka arkaya patlayan şiirlerim... Diren Ey kalbim, Kuracağız Herşeyi Yeniden, Kahraman Kalbim, Yarın Başka Bir Gün, Asyalım Fermanlıyım...

Kısaca İzmir, şiirimin doğum yeridir. Ankara da beni evrensel boyutlara kanatlandıran bir 'Şiir atölyesi'dir diyebilirim. 60'lı yılların Ankara'sını yaşamasaydım ve bu dönemin şiirlerini yazmasaydım bugün nerede olurdu bilmiyorum? Daha sonraki sürgün yıllarımda yaratacağım dilsel gezegene hazırdım artık.

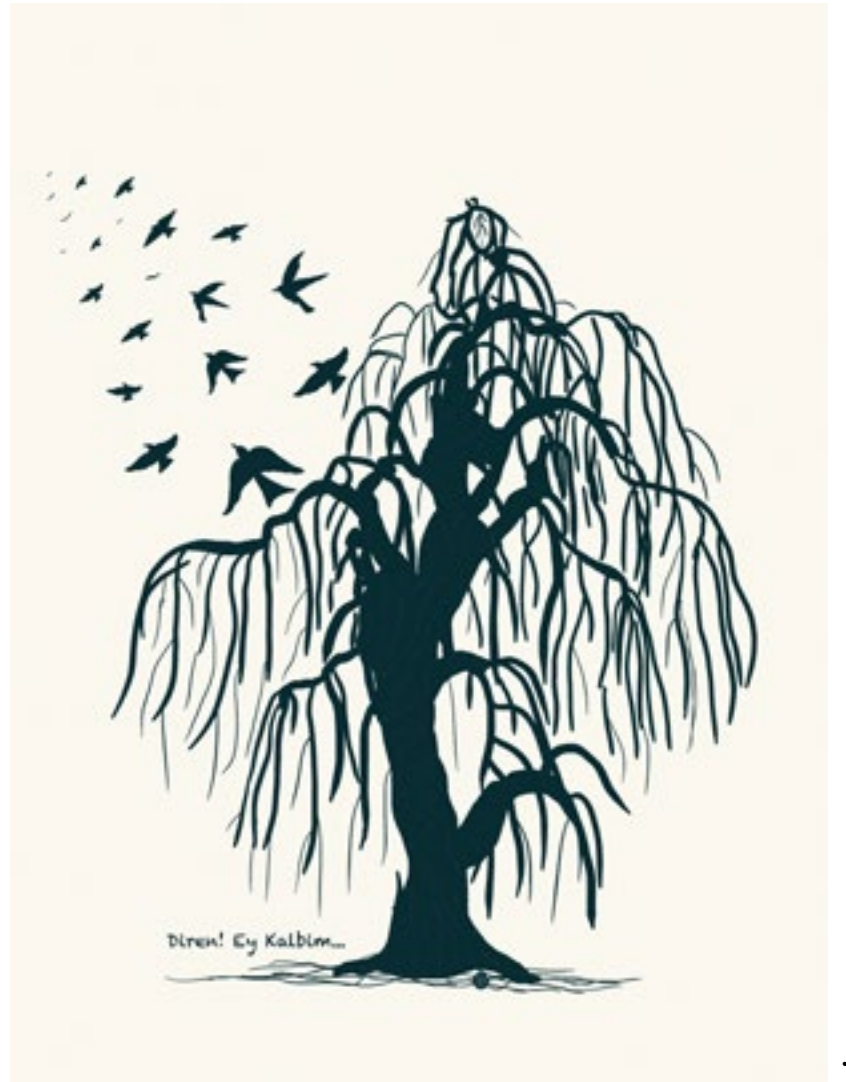
Her şiirimin içinde yatan bir sonraki şiirimi avlayan bir avcı oldum. Sürekli arayış içinde olan, sürekli yenilenen, genç kalan

bir şiir. Şiirlerimin coğrafyası bile ve yazılış süreci bile çoğu kez tek bir ülke değildir: Yazmaya Türkiye'de başlamışımdır, Lizbon'da bir kasabada, Tayland'da Chang Mai gece pazarında devam etmişimdir ve şiirin bitip bitmediğini anlamak için Gümüşlük'te bir kaç ay demlendirmişimdir. Aslında hiç bir şiir bitmez. Şiirin bitirilmesi yalnızca estetik bir zorunluluktur. Şiir bir hücre gibidir asla bittiği gibi kalmaz, sürekli gelişir ve gelecek kuşaklara yeni yüzü ve yeni yorumlarıyla gelir.

Toplu ve seçme şiirlerinizle birlikte 20 kadar Türkçe ve İsveççe şiir kitabınız yayımlandı. Ayrıca şiir kasetiniz ve çocuk kitabınız var. Kültürel zenginliğiniz çerçevesinde: "Ne çok şey çaldım dünyadan" diyorsunuz. Şiirde veya edebiyatın diğer dallarında yolculuğunuz nasıl devam edecek?

2018 yılında, 10 yıllık bir Türkiye/Gümüşlük serüveninden sonra İsveç'e döndük. Geçen yıl doğum günüm olan 21 Ekim'de sıkı bir açık kalp ameliyatı geçirdim. Çok yorucu bir dönemdi. Özkan Mert, şiirlerinde nehirler ve okyanuslara binip "dünyaya hiç görünmeden geçip giderken..." dünyaya iyice yaklaştı. İşte bu yaklaştığım yeri arıyorum. "Ne çok şey çaldım dünyadan". Çalmadığım ne kaldı? İnsanlara anlatmayı unuttuğum ne var?

"Ankara'da hangi taksiye binseniz görülmez misiniz?" derken, İzlanda'dan baksam, Ankara'da taksiye binerken görülür müyüm? Hangi şiirle görülürüm?

Ankara'yı ve Değerlerini Bilinmedik Yönleriyle Anlatan

Ankaralı Araştırmacı Koleksiyoner
Erman Tamur ile Söyleşi

Filiz Köse

Ankara üzerine yazdığı kitap ve makalelerinden tanıdığımız Erman Tamur'la Ankara'nın tarihi ve kültürel değerleri ve bu bağlamda yaptığı çalışmalar üzerine söyleştik.

Filiz Köse: Önce bize biraz kendinizi tanıtır mısınız? Ankara'ya ilginiz nereden geliyor?

Erman Tamur: Ben bir öğretmen çocuğuyum. 1946 yılında Ankara'nın Bala ilçesinde doğdum. Bir buçuk yaşında iken Ankara'ya gelmişiz. Bütün öğrenim hayatım Ankara'da geçti. 1968 yılında ODTÜ İnşaat Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldum. Beş yıl kamu kesiminde, yirmi beş yıl kadar da ortağı olduğum şirketin ülkenin dört bir yanında üstlendiği işlerde, projeci ve uygulamacı olarak çalıştım. İşim gereği kısa sürelerle Ankara dışında bulunduğum yerleri saymazsak bütün ömrüm Ankara'da geçti. 1950'li yıllarda Ankara'nın en yoksul ve sosyal bakımdan gelişmemiş semtlerinden olan Aktaş'tan başlayarak, Cebeci-Dört Yol, Maltepe, Bahçelievler, Kavaklıdere ve Çankaya'da oturdum. Her kesimden hemşerilerimle ilişkilerim oldu, bu şehirde iyi ve kötü günlerim geçti. Çocukluğum, gençliğim... Buna göre Ankara'ya ilgi ve bundan öte sevgi duymam doğaldır. Bir de şu var: insan bir konuya ilgi duyup o konudaki bilgileri arttıkça konuya ilgisi daha da artıyor. İlgi ve bilgi birbirini besliyor.

Bu ilgi ve sevgi sizi de Ankara araştırmalarına yöneltti?

Öyle oldu. Küçüklükten beri tarih ve arkeoloji çok ilgimi çekmiştir. Mesleki çalışmalarımı önce gevşettiğim sonra tümüyle sonlandırdığım son yirmi beş yılda bu konuları, özellikle de Ankara tarihini araştırmaya çok zaman ayırdım. Sonra okuyup araştırmakla yetinmeyip bir şeyler üretmemin, bir şeyler yazmamın da iyi olacağını düşündüm. İlk ele aldığım konu Ankara Keçisi yetiştiriciliği ve ona bağlı olarak bir zamanlar Ankara'da gelişmiş olan tiftik dokuma sanayii oldu. Bu konunun keçi yetiştiriciliği bölümüyle ilgili benden önce de yapılmış çok değerli çalışmalar vardı. Ancak bunlar ağırlıklı olarak keçilerin hastalıklardan nasıl korunabileceği, tiftik veriminin nasıl artırılacağı gibi hususları kapsayan, zootekni alanında

yapılmış çalışmalardı. Aynı şekilde on altıncı yüzyıldan başlayarak birkaç yüzyıl boyunca Ankara ekonomisinde belirleyici olan tiftik dokuma sanayinde Ankara tarihiyle ilgili bazı kitaplarda ele alınmıştı. Ben birbirini bütünleyen konular olarak bunları birlikte ele aldım. Tiftik dokuma sanayinin Ankara'nın ekonomisi yanı sıra sosyal hayatında ve yapılaşmasındaki etkilerini işledim. Ankara'daki tarihi iş hanları ve günümüzde Anadolu Medeniyetleri Müzesi olarak kullanılan meşhur bedesteni hep tiftik ve tiftiğe bağlı üretimlerin, ipliklerin, kumaşların pazarlandığı yerler olmuştur. Yalnız Osmanlı ülkesindeki diğer şehirlerde değil Avrupa'da birçok şehirde büyük rağbet gören emsalsiz güzellikteki sof kumaşından söz etmeye kalksak bu sohbetimizin süresi yetmez. İşte bütün bu konuları işlediğim kitabım 2003 yılında Ankara Ticaret Odası tarafından "Ankara Keçisi ve Ankara Tiftik Dokumacılığı- Tüklenen Bir Zenginliğin ve Çöken bir Sanayinin Tarihsel Öyküsünden Kesitler" adıyla yayınlanmıştı. Biraz uzun bir isim olmuş galiba. Sonra aynı konuya ilişkin çok sayıda makale de yazdım.

Ankara Dereleri konusunu ele almak nereden aklınıza geldi?

-Çocukluk yaşlarımın bir bölümünün Aktaş'da geçtiğini söylemiştim. Hatip çayı okulumuzdan birkaç yüz metre uzakta bahçeler, bostanlar içinden akardı. Yaz günlerinde bazen öğretmenlerimiz bizi onun kıyısına götürürdü. Hatip Çayı o yıllarda tertemizdi. Dizlerimize kadar suya girdiğimizi, çocukça davranışlarla zaten çok uyduruk olan bir ahşap köprüyü üzerinde zıplayarak salladığımızı, sudan başlarını çıkararak kurbağalara taş attığımızı hatırlıyorum. Yıllar sonra o çayın bir asfalt yol altında, bir beton menfez içinde aktığını düşünmek içimi acıttı. O güne kadar hiç ele alınmamış olan Ankara derelerini yazmalıyım diye düşündüm. "Övünmek gibi olmasın" diyeceğim ama tam da övünmek oluyor; Ankara Keçisi kitabım gibi, Ankara dereleri kitabım da bugün için dahi konularının temel referans kitaplarıdır.

Erman Tamur kucağında bir Ankara Keçisi yavrusuyla (oğlak)

Bu dereler kitabınızın ismi de ilginç: "Suda Suretimiz Çıkıyor"...

Nazım'ın bir şiirinden alınmadır. "Masalların Masalı" şiiri. O şiirde büyük usta, tabiat ve toplumda her şeyin her an değiştiği olgusunu, o değişimin bir suya yansımaları kurgusu içinde anlatır: Nazım bir su kenarında, bir çınar ağacının yanında durmaktadır. Bir de kedi vardır yanı başlarında. Önce kedi gider, kaybolur sudaki aksi. Sonra kendisi gider, kaybolur sudaki aksi. Çınar sona kalır ama o da gider sonunda... Benim çok sevdiğim harika bir şiirdir. Kitabıma ne isim vereyim diye düşünürken bir anda aklıma gelmişti: Gereğince korunabilselerdi Ankara'ya çok şey katacak olan derelerin geçirdiği değişimle ilgili olarak tam da benim anlatmak istediğim şeylere denk düşüyor diye düşünmüştüm.

Başka konularda da kitaplarınız, makaleleriniz var sanırım.

KÜLTÜR SANAT

Onlardan da söz eder misiniz.

Aile hikâyemizi yazdım: "Şol Yel Esip Geçmiş Gibi". Hem annem, hem babam tarafından dedelerimden başlar... Aslında o da bir Ankara kitabı sayılabilir. Makalelerim de var evet. "Ankara Manzarası" üzerine çok şey yazdım. Bu tablo Hollanda'da, Amsterdam'da onların millî müzesinde bulunuyordu, önceden Ankara'ya ait olduğu da bilinmiyordu, rahmetli Semavi Eyice Hoca ilk defa onun bir Ankara manzarası olduğunu teşhis etmiş ve çok değerli bir çalışmayla bilim dünyasına tanıtmıştı. Semavi Hoca'dan sonra o tablo üzerine ilk yazıları ben yazdım... Doğrusu hocanın anlattıklarına epey bir şeyler de ekledim. Birkaç yıl önce VEKAM bu tabloyu Ankara'ya getirdi. Hâlen Çengel Han'daki Rahmi Koç Müzesi'nde teşhir ediliyor. Çok ilgi topluyor. Sonra Ankara aslanları konusu var. Ankara'da değişik yerlerde bulunan Roma döneminden kalma aslan heykelleri konusu. Daha başka yazılarım da var, mesela çok sevdiğim bir konudur, Ankara'da mahal isimlerinin değişimi... Bir arkadaşım Refik Belendir Sokakta oturuyordu, sordum nereden geliyor bu sizin sokağın adı, kimmiş bu Refik Belendir diye, bilmiyormuş. "Kedi Seven Sokak" ne hoş bir isim değil mi? Veya ne bileyim Kızılay Meydanının adı kaç kez değişti...

Eski bir posta kartında Bentderesi görüntüsü

Sizin bir de koleksiyonculuğunuz var diye biliyorum, biraz anlatır mısınız, ne koleksiyonu yapıyorsunuz?

Bir mimar arkadaşım vardır, çok şakacı ve esprili bir arkadaşdır; mesleğini sorarlara: "mimarım ama tedavi görüyorum" diye cevap verir. Şimdi ben de "evet koleksiyoncuym ama tedavi görüyorum" mu desem acaba. Doğrusu koleksiyoncular o tedaviyi de reddeden, o hastalıklarıyla mutlu olan insanlardır. Ben ne koleksiyonu yapıyorum? Eski Ankara'ya ait her şey desem yeri var... Fotoğraflar, posta kartları, eski faturalar, sinema biletleri, diplomalar, eski muhtarlık mühürleri... aklınıza gelecek her şey... Mesela Ankara'nın meşhur kolonyacı Eyüp Sabri Tuncer... Bende otuz kırk tane birbirinden güzel eski kolonya şişeleri var. Keşke bir Ankara Kent Müzesi kurulsa da versek oraya... Benim gibi bu işe meraklı çok koleksiyoncu var. Şunu da söylemeliyim, benim koleksiyonculuğum daha çok Ankara araştırmalarıma, yazılarıma malzeme temin eden, onu destekleyen bir uğraş... Hani "araştırmacı gazetecilik" diye bir kavram var ya, bizimkine de araştırmacı koleksiyonculuk desek uygun düşer... Oradan bana yeni...

Ankara Kent Müzesi kurulması fikriniz tüm Ankaralılara yönelik bir çağrı olsun. Ankara üzerine çalışmalarını ve koleksiyonları olan değerli koleksiyonerlerimiz var.

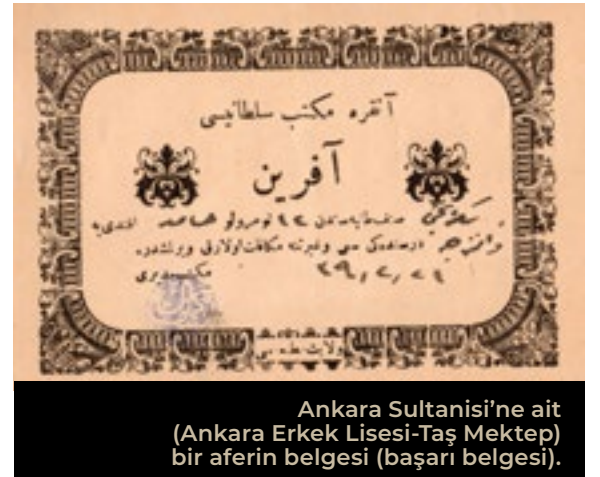
Kurtuluş Savaşı yıllarında Namazgâh Tepesinde iki kuvvayı milliyetçi askerini görüntüleyen bir fotoğraf.

Kentimizin kimliğini daha derinden anlamak ve aktarmak için bu koleksiyonların korunması ve sergilemesi esasen ilgili kurumlarımızın odaklanması gereken sosyal sorumluluk projesi olmalı.

Tekrar kitaplar konusuna dönsük, var mı yeni bir çalışma?

Var... Ahir ömrümde, on metrekairelik odamda, bilgisayarın başında durmadan yazıyorum... Ankara'da fotoğrafçılık ve Ankara posta kartları üzerine bir kitap yazdım. Beni çok yoran bir çalışma oldu, fasılalarla yirmi yılı aşkın bir süre çalıştım üzerinde. İşte bakın mesela bu çalışmam koleksiyonculuğumla çok ilgili, daha doğrusu oradan kaynaklandı demeliyim. Bir üniversite yayını olarak çıkacak. Ümit ediyorum, üç beş aya kadar basılır.

Erman Bey kitaplarınız , makaleleriniz Ankara'ya dair referans yayınlar oldu. Bir çok okur gibi ben de Ankara'nın gizemlerini onlardan öğreniyorum. Yeni kitabınızı heyecanla bekleyeceğim. Ankara'yı posta kartları ve fotoğraflarıyla yeniden keşfetmek benim ve bir çok Ankaralı için yaşadığımız kente başka ve anlamlı bir gözle yeniden bakmayı öğretecek. Ve eminim yeni kitabınız da Ankara'ya yönelik bir çok yeni çalışmaya ve araştırmaya esin kaynağı olacak.

Ankara Sultaniyesi'ne ait (Ankara Erkek Lisesi-Taş Mektep) bir aferin belgesi (başarı belgesi).

K
A
S
I
M

ANKARA SANAT TİYATROSU

05	CUMARTESİ 20.00	N'SİN	
11	CUMA 20.00	BİR ANARŞİSTİN KAZA SONUCU ÖLÜMÜ	
12	CUMARTESİ 20.00	N'SİN	
16	ÇARŞAMBA 20.00	BİR ANARŞİSTİN KAZA SONUCU ÖLÜMÜ	
18	CUMA 20.00	SABİT EFENDİ <small>YAKUT ÇEVRELET HAĞIRIĞI BİLİMİNİN TARİHÇESİ (KASIM AYI)</small>	
19	CUMARTESİ 20.00	N'SİN	
23	ÇARŞAMBA 20.00	SUNAY AKIN <small>(KASIM AYI)</small>	
25	CUMA 20.00	N'SİN	
26	CUMARTESİ 20.00	BİR ANARŞİSTİN KAZA SONUCU ÖLÜMÜ	
28	PAZARTESİ 20.00	ASİL TİYATRO TOPLULUĞU "ÇİĞİN DÜNYA" OYUNU <small>(KASIM AYI)</small>	

UTHA

in vino veritas

Müzik Köyü

Damla Yücel

“Bir gün uçakla yolculuk ederken yanımdaki değerli arkadaşım kulaklığını uzatarak bana bir parça dinletmek istedi. Şarkıyı söyleyen bir erkek sesi, şarkı dört beş notadan oluşmuştu ve parça aşağı yukarı onların üzerinde ilerliyordu. Büyük bir ses hacmi vardı ve insanın ruhunu ele geçiriyordu. Dinledikten sonra insan anlıyor ki sadece bu dört beş notayla ruhunuzu okşuyordu. Söylemek istediğim şey şu ki güzel olan notaların sayıları değildir. Asıl olan notaların insanın üzerinde ne kadar etki yarattığıdır. Sonra bu yorumcunun isminin Neşet Ertaş olduğunu öğrendim.”

İran'ın büyük ses ustalarından Alireza Ghorbani, bir Neşet Ertaş yorumuyla karşılaştığında neler hissettiğinden bahsederken, gelenekten gelen sade ama bir o kadar görkemli müziğin insanı nasıl duygularla baş başa bıraktığını anlatıyor. İlk etkinliğini 2015 yılında Muğla'nın Fethiye ilçesine bağlı Yanıklar Köyü'nde gerçekleştiren projemiz Müzik Köyü'nün de çıkış noktalarından birini bu ufak anekdotta görebiliyoruz: topraktan kopmamış geleneksel müziğin sade ve bir o kadar da çarpıcı ifade biçimi aslında müziğin en organik hali...

Müzik Köyü, Türkiye'de de çalışmalarda bulunmuş ünlü etnomüzikolog Bela Bartok'un “Topraktan kopuk olan her müzik ölmeye mahkûmdur.” sözünü şiar edinmiş ve bütün müzikseverleri toprağa temas etmeye çağıran bir projedir. Müzikle doğanın temasından ilham alan çalışmamız kuruluşundan bu yana geçen sekiz senede pek çok yerel, uluslararası ve profesyonel müzik ustasıyla müzik meraklılarını bir araya getirdi. Bu bir araya gelişler saatlerce süren yoğun atölyeler ve seminerlerle, hafızalarda kalıcı yer edinen akşam konserleriyle sonuçlanırken dönem dönem de yurt dışı projelerine ve köy okullarıyla buluşmalara tanıklık etti.

Bugüne kadar Erkan Oğur, İsmail Hakkı Demircioğlu, Ahmet Aslan, Stelios Petrakis, Kemal Dinç, Arslan Hazreti, Giorgos Stavarakakis, Efrén López Sanz, Cenk Erdoğan, Veka Aler, İberya Özkan Melaşvili, Osama Badawe, Chrysanthi Gkika, Ross Daly, Kelly Thoma, Giorgos Psaltis, Seval Eroğlu, Birol Topaloğlu, Sami Hosseini, Riste Reff Gjorgieff, Filiz İlkay, Cemil Qoçgiri, Onur Çalışkan, Raquy Danziger, Zafer Taşdan, Erdem Şimşek, Taxiarchis Georgoulis gibi değerli sanatçılar Müzik Köyü'nde atölye ve seminer yöneterek dünyanın dört bir yanından müzikseverle buluştu.

Müzik Köyü'nün en heyecanlı anları ise ülkenin

ve dünyanın farklı yerlerinden etkinliğimize katılan usta müzisyenlerin beklenmedik ve sıra dışı karşılaşmaları, bir araya gelişleri oluyor. Üçtelli sazın yerel ustalarından Osman Kırca ile büyük üstad Erkan Oğur'un; Girit kemençesinin önde gelen isimlerinden Stelios Petrakis ile yine üçtelli bir diğer yerel icracısı Ali Ulutaş'ın, Rebetiko gitar icrasının önemli icracılarından Theodora Athanassiou ile gitarın makamsal cazdaki önde gelen ismi Cenk Erdoğan'ın; Hakkari geleneksel müziğinin günümüzdeki en güçlü yorumcu ve başarılı derleyicilerinden Ali Tekbaş ile multi-enstrümanist Katalan Efrén Lopez'in bir araya gelişleri pek çok örnekten birkaçı... Bu bir araya gelişler yalnızca Müzik Köyü'ne has olup Müzik Köyü'nün dokusuna benzersiz bir ilmek dokuyor ve dinleyenlere de unutulmaz birer an yaşatıyor.

Şehir keşmekeşi içinde, yanlış ülke ve dünya politikalarının yıkıcılığı içinde yaşam savaşı verirken, yaşamlarımızı güzel ve sürdürmeye değer kılan doğa ve sanatın güzelliğinden uzaklaşıyor ve onlardan kopuyoruz; doğanın ve müziğin kendini zarif ifade etme biçimlerindeki uyumu görmemeye ve bu değerleri kaybetmeye başlıyoruz. Müzik Köyü bu kayıp halimizden kaçış değil, kendimize ve hayatın ta kendisine dönmeye dair bir proje diyebiliriz bu sebeple. Doğanın müziğini, müziğin içindeki doğayı ve hepimizin müzik içindeki ahengini hep birlikte hatırladığımız bir araya gelişleri organize ediyoruz. Değerleri kaybetmekten bahsetmişken, amacımız bu solup gitmeye engel olup henüz daha keşfedilmemiş olan güzellikleri birlikte ortaya çıkarıp diğer müzik severlerle buluşturmak. Anadolu bu açıdan her zaman zengin bir adres oldu, her adımda bizleri bambaşka müzikal motifler, farklı ritim kalıpları ve derinlikli söz sanatları karşılayabiliyorken, ticarileşmiş ve sığlaşmış dar sanat çerçevelerine sığmayacak bu güzellikleri yaşatmayı hedefliyoruz.

Müzik Köyü bugüne kadar ortaya koyduğu işlerin kalitesi, tutarlılığı ve sanata, sanatseverlere sunduğu yadsınamaz katkıya rağmen maalesef yerel ve merkezi yönetimlerden destek göremeyen bir proje. Bunun sebebini ülkedeki genel eğitim ve sanat algısının sistematik olarak gerileştirilmesi, büyük finansal payların ticarileşmiş ve sığ ana akım işlere yoğunlaşması olarak yorumlamak mümkün. Müzik Köyü ekibi gönüllülük üzerine bir proje. Projeye katkı sağlayan, bizimle dayanışmada olan pek çok sanatçı ve katılımcı dostumuz var. Bu kolektif bilinçle daha da uzun soluklu ve geniş çaplı etkinlikler organize

etmek için çalışmaya devam ediyoruz. Yazdan yaza buluşmak yerine her mevsimde, her ayda ülkenin ve dünyanın müzikal birikimine hayranlıkla şahit olacağımız bir köşesinde diğer müzikseverlerle bir araya gelmeyi hedefliyoruz.

Müzik Köyü 2015 yılından beri yaz aylarında Fethiye'de buluşmalar organize etti. Bu buluşmalarda ülke içi ve yurt dışından pek çok usta müzisyen müzik meraklılarına sayısız atölyeler verdi. Bu yaz buluşmaları pek çok konsere ve seminere de ev sahipliği yaptı. Müzik Köyü ekibi 2017 yılında yıllarca çobanlık yapan, halen konar - göçer kültürü yaşatan, üçtelli sazın ahengini dünyaya duyurmak için yollara düşen Ali Ulutaş, Osman Kırca, Yusuf İhsan Bodur ve genç kuşak üçtelli icracıları arasında yer alan Mehmet Günay Eser ile “Anadolu'dan Üçtelli Ezgiler” adlı albümü kaydetti. Yine aynı yıl Üçtelli Quartet grubu, Güney Kore'nin Jeonju kentinde, 16. Kez düzenlenen Jeonju International Sori Festival kapsamında iki konser ve bir atölye çalışması gerçekleştirdi.

İki yıllık pandemi sebebiyle zorunlu bir molanın ardından 2022'de tekrar yaz buluşmalarını gerçekleştiren Müzik Köyü Ankara, İstanbul, İzmir başta olmak üzere büyük şehirlerde konser ve atölyelerle kış programları yapmaya hazırlanırken yurt dışında da faaliyet göstermek üzere çalışmalarına devam etmekte.

Rantın ve yıkıcı yerleşim politikalarının henüz yok edemediği bir ormanda, rüzgârın yarattığı ağaç senfonisinin orta yerinde, suyu henüz zehirlenmemiş, balıkların özgürce kıvrıldığı bir tatlı su kıyısında, sessiz sedasız, gölgesiz bir bozkır kenarında, zamana boyun eğmeyen zeytinliklerin içinde ya da bulutlara yakın bir manastırın duvarları arasında, insan özüne ve doğaya en yakın müziğe hasret duyan tüm müzikseverlerle buluşmak dileğiyle.

İllüstrasyon: İndanihan

BAĞIMSIZ YAŞAM HAKKI

Elif Gamze Bozo- Gazeteci, Yazar

Türkiye'de 13 milyona yakın engelli bulunmakta. Bunların yarısı kişisel bakıma ve desteğe ihtiyaç duyan ağır engel gruplarıdır. Genellikle bu bakımı üstlenen aileler ve özellikle de anneler oluyor. Ya da Engelli Bakım Merkezlerine bırakmak zorunda kalıyor. Hem ekonomik hem psikolojik açıdan yıpranmakta olan aileler, geleceğe karşı korkuları artmakta ve bu psikoloji ile engelli ve engelsiz çocuklarını büyütmektedir. Sosyal devlet anlayışında "Eşit Yurttaşlık" ilkesiyle Engelli ve Ailelerin bu yükünü azaltacak kalıcı çözümler almalı. Engelli bakım ücretleri ile engelli ailelerine maddi destek verdiğini düşünen devlet, engelli çocukları öldükten sonra aileler ve özellikle anneler sosyal güvencesi olmadan yaşamakta. Üstelik bunu bütün hayatını engelli çocuğuna bakarak, Sosyal Güvenlik Kurumundan emekli olamadan yaşamakta.

Geçtiğimiz aylarda İstanbul-Büyükçekmece'de bulunan Özel Ailem Bakım Merkezi'nde kalan 20 yaşındaki otizmlili Mehmet Eres, 24 Temmuz'da yaşamını yitirdi. Kurum yetkilileri aileye, Eres'in kriz sonrası yatağında öldüğünü söylerken Eres'in ölümü, hastane ve polis kayıtlarına "doğal ölüm" olarak geçti. Erez'in kötü muamele nedeniyle hayatını kaybettiğini düşünen ailesinin başlattığı hukuk mücadelesi devam etmekte. Adliye önünde yapılan basın açıklamaları, basına verilen haberler, engelli ailelerinin gelecek kaygısını her geçen gün arttırmakta. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı gerekli incelemeleri yapmak yerine, ölümün üzerini kapatmakta.

Bağımsız yaşam, engellilerin ihtiyaç duyduğu desteği alarak kendi kararlarını vermesini ve bu kararları hayata geçirmesini sağlar.

Türkiye'de, engelli sorunlarının içerisinde en önceliği "Eşit Yurttaşlık" sorununu gündeme getirip, engelli bireylerin eğitim, sağlık ve istihdam konusunun yanı sıra, "Bağımsız Yaşam Hakkı" ve "Kişisel Asistanlık" konusunu da daha kapsamlı çözümlenmek gerekir.

Kişisel Asistanlık ve Bağımsız Yaşam Hakkı nedir?

KİŞİSEL ASİSTANLIK

Kişisel asistanlık, bağımsız yaşamın en önemli araçlarından biridir. Kişisel asistanlar, engelli kişiler tarafından görevlendirilir. Böylece, bireysel ihtiyaçları konusunda uzman kişiler olarak engelliler, ihtiyaç duydukları desteği kimden ne şekilde ve ne sıklıkta alabileceklerini kendileri seçerler. Günümüzde Türkiye'de engellilere sunulan bakım ve destek hizmetleri, kişisel asistanlık kapsamına girmemektedir çünkü bu şartlarda engelli kişilerin aldıkları desteği kendi ihtiyaçlarına göre şekillendirmeleri mümkün değildir. Oysa kişisel asistanlıkta, engelli kişi ve kişisel asistanın bire bir kurdukları ilişki esastır.

Türkiye'de, engelli sorunlarının içerisinde en önceliği "Eşit Yurttaşlık" sorununu gündeme getirip, engelli bireylerin eğitim, sağlık ve istihdam konusunun yanı sıra, "Bağımsız Yaşam Hakkı" ve "Kişisel Asistanlık" konusunu daha da kapsamlı çözümlenmek gerekir

Bağımsız yaşam engelli bireylerin herkes kadar seçim olanağına sahip olması ve kendi hayatları üzerinde herkes kadar kontrol sahibi olması gerekliliğini vurgulayan önemli bir haktır. Engelli bireylerin eğitim, istihdam, sağlık, sosyal ve kültürel hayata katılım, yasa önünde eşit tanınma gibi temel haklarından tam ve eşit bir şekilde faydalanabilmeleri, bağımsız yaşam hakkının gerektiği şekilde sunulmasıyla mümkündür. Türkiye, BM Engelli Hakları Sözleşmesi'nin (EHS) imzacılarından olarak, bu hakkın gerekliliklerinin Türkiye'de sağlanacağı konusunda vatandaşlarına güvence vermiştir.

Bağımsız yaşam, engellilerin ihtiyaç duyduğu desteği alarak kendi kararlarını vermesini ve bu kararları

hayata geçirmesini sağlar. Bu destek, kişisel bakımın sağlanması, market alışverişinin yapılması gibi fiziksel bir destek olabileceği gibi, erişilebilirlik düzenlemelerinin yapılması ve bağımsız hareketi sağlayan cihazların temin edilmesi gibi destekler olabilir.

Türkiye'de 13 milyona yakın engelli bulunmakta. Bunların yarısı kişisel bakıma ve desteğe ihtiyaç duyan ağır engel gruplarıdır.

Bağımsız yaşamın mümkün olabilmesi için mutlaka sağlanması gereken koşullar:

- Bağımsız yaşam hizmetleriyle ilgili bilgilerin erişilebilir olması
- Engellilerin bağımsız yaşamı birbirlerinden öğrenecekleri akran destek toplantılarının yapılması
- Engellilerin, kendi seçtikleri yerlerde yaşamalarını sağlayacak erişilebilirlik düzenlemelerinin yapılması
- Bağımsız yaşamı kolaylaştıracak teknoloji ve cihazların geliştirilmesi ve herkesin erişimine sunulması
- Toplu taşıma araçlarının ve güzergahlarının erişilebilir olması
- Erişilebilirlik düzenlemelerinin hayatın her alanında sağlanması

“Bir Zamanlar İlköğrenciliğimiz”de Neler Neler Kullanırdık?

Savaş Sönmez

Yaşları benim gibi yarım yüzyılı aşmış da üç çeyreğe doğru hızla yol alan **bizler**, bir zamanlarki ilköğrenciliğimizde neler-neler yapardık, kullanırdık? Anımsayabildiklerimi “ahde vefa” olarak dile getireyim istedim. Bence “Geçmişe Özlem”i diri tutmak bugünlerin en iyi avantajıdır.

Bizim ilkokullarımızda kız-erkek ayrımı olmaksızın bir örnek giyiniyordu. **Siyah saten önlük** üzerine **beyaz yaka** takardık. Yakalarımız **“Atli”** marka **kola** ile her hafta başında kolalanır, ancak hafta sonunu buruşarak getirirlerdi. Önlüklerimiz ve diğer giysilerimiz yıkanırken **“Öküzbaş”** marka **çivit** (daha eski yıllarda **kil**) kullanılırdı. Kızların çoğu saçlarına, kocaman ve de bembeyaz **kurdele** (iki yana örülür saçlarda çift kurdele) takarlardı. Çamurlu ve karlı havalarda **“Gislaved”** markalı **lastik çizme** ya da **bot** içine, el örgüsü **yün çorap** giyerdik. Erkek ayakkabılarında **Sümerbank-Beykoz**'un ürünleri yeğlenirdi. Yalnız jimnastik derslerinde ayağımıza geçirdiğimiz beyaz **keten ayakkabılarımızı**, kavanozuna batırılan kullanılmış diş fırçaları yardımıyla, **üstübeç** denilen beyaz bir boya ile tertemiz yapardık. (Ortaokul ve lisede **kes** diye adlandırılan, bilekleri de kavrayan siyah basket ayakkabılarına terfi ederdik). **Karatahta** başında iken öğretmenimiz ya da bizler silindirik ve dört köşeli **beyaz tebeşirleri** sonuna kadar kullanırdık. Yazılanların, vurgulanması gereken yerlerinde **renkli tebeşir** kullanıldığı da olurdu. Ucu keçeli **tahta silgilerimiz** vardı. Orta Asya'dan hareketlenen **Göç Yolları Haritası**, neredeyse ilk yarıyılın tüm Tarih-Coğrafya-Yurttaşlık Bilgisi derslerinde karatahtanın demirbaşı olurdu.

Mürekkep hokkam, mürekkep kutum, Pelikan dolmakalemim, stilolar ve “uç”ları

Alfabe ve **Okuma Bilgisi**, en önemli kitaplarımızdı. Kimimiz **tahta çanta** kullanırdık. Yazı derslerimizde **kareli defterlerimize** en özenli yazılarımızı yazmaya çalışırdık. **Yazı dersi** olduğu gün **dökülmez hokkalarımıza** doldurulan mürekkeplerimizi, annemizin

ördüğü **hokka kılıflarında** dökmeden (!) taşımaya çalışırdık. **Divit**lerimize taktığımız çeşitli kalınlıklardaki **resisto kalem uçlarını**, mürekkep şişelerine batırarak kareli defterlerimize en güzel harflerimizi dökürdük, defterde kalan ıslak mürekkep kalıntılarını **papye** (papyebüvar'ın kısaltması) ile kuruturduk. Gövdesi siyah-kapağı yeşil **Pelikan dolma kalem** ile yazmak bir prestij sorunu idi. Alt tarafından ince kurşun uçların doldurulduğu, çevrilerek kullanılan kurşun dolma kalemler o sıralarda ortaya çıkmış, tükenmez kalemler henüz gözükmemişti. **Kurşun kalem**lerimizin kiminin bir ucu da silgili olur, yanlışlıkları düzeltmede bu silgiye baş vurulurdu. Kutumuzda **kırmızı** ya da **kırmızı-mavi kalem**lerimiz kesinlikle bulunurdu. Yazı dersinin olduğu günler okula, daire biçimli **mürekkep silgilerimiz** ortalarındaki deliklerinden geçirilen ipe boyunlarımıza asılmış olarak, gelirdi. Tüm bu **kalemler** ile **silgi** ve **kalemtraşımız**, **“A.W. Faber-Castell”** kalem kutularımıza yerleştirilirdi. Herkesin kalemtraşı olmazdı, olmayanlar öğretmenden aldıkları izinle çöp kutusunun başında kalem açmakta olan arkadaşımızın kalemtraşından yararlanırlar, belki de böyle bir kaçamakla **tahtaya kalkmaktan** kurtulurlardı. Bazı sınıflarda öğretmenin masasında herkesin kullanabildiği bir **masa kalemtraşı** olurdu.

“Faber Castell” kalem kutum ve boya kalemlerim ile ucu silgili kurşun kalemim.

Yatay çizgili, çizgisiz, kareli ya da sarı yapraklı **defterler** kullanırdık. Bu defterlerimiz mavi ya da kırmızı **kaplama kağıtları** ile kaplanır, üzerlerine yapıştırılan aynı renkli **etiketlere** “adımız-soyadımız-okul numaramız-sınıfımız-şubemiz” yazılırdı. **Tasarruf ve Yatırım Haftalarının** da etkisiyle herşeyimiz gibi kurşun kalemlerimizi de idareli kullanır, kısalan kalemlerimizi ya **kamış uzatıcılara** geçirerek ömürlerini uzatır ya da pergellerimize takardık. Daha çok ortaokul ve sonrasında ahşap ya da metalik **iletke, gönye, pergel, cetvel** gibi yardımcı ders aletlerimiz vardı. **Delgeç** ve **zimbalar** pek okula getirilmezdi. **Dosya kağıdı** kullanılması gerektiğinde **esericedit** denilen

büyük boy yazı kağıtları tane ile satın alınır (Pelür ve karbon kağıtları ile, daktilolar ile not çoğaltacağımız yüksek öğrenim yıllarımızda tanışacaktık, keza çoğaltım işlerinde devrim yaratan **daksil** ile de). Saklanması gereken yazılı belgeler **karton dosyalarda** korunurdu.

İlkokul 1. sınıftaki tahta çantam

Okula **sırt çantalarımız**, kulplu ya da kulpsuz **el çantalarımız**, hatta daha eskilerde **tahta çantalarımız** ile giderdik. Ortaokul ve lise yıllarında kimi arkadaşlarımız **cep takvimlerinde** (**Ece** markasını kullandığım için özellikle anımsarım) günlük tutarlar, **anı** ve **şiiir defterleri** elden ele gezdirilerek tarihe not düşülürdü. Okulların o günlerdeki adıyla **“müsamere salonları”**nda kimi günler **8-16 mm**'lik makinelerde, daha çok sağlıklı ilgili öğretici filmler ya da özel gün (10 Kasım gibi) filmleri gösterilirdi. **10 Kasım**'larda Atatürk tüm gün boyunca anılır, **23 Nisan, 19 Mayıs, 29 Ekim** günleri resmi tatil olduğundan düzenlenen törenlere bizleri temsil eden arkadaşlarımız katılırlardı. **Aşı günlerinde**, arada bir kaynatılan aynı enjektörden, aklımda **“tifo-tifüs-tetanos (ya da kolera)”** gibi kalmış olan **karma aşı** ile aşılanırdık. Ayrıca, omuzda iz bırakan **BCG (Verem)** taraması da yapılırdı (**Çiçek** aşılarımız okul öncesinde çoktan yapılmış olurdu). Aşının ertesi gününün tatil olması keyifli, aşının kolumuza verdiği ağrı ise can sıkıcıydı.

İlkokulda iken aylık olarak yayınlanıp, sınıf öğretmenlerinden edineceğimiz **Sınıf Bilgisi, Hayat Bilgisi** gibi yardımcı dergilerin gelmesini heyecanla bekler, dağıtıldığında yutarcasına okur, konuları sınıfta işlenmeden çok önce hatmederdik. **Kızılay Kolu** pazubentli arkadaşlarımız ay başlarında, Kızılay ve Çocuk Esirgeme Kurumu gibi kuruluşlar için 5 ve 10 kuruşluk **pullar** karşılığında yardım toplar, listelerine kaydederlerdi. Pazartesi sabahları ve Cumartesi öğleleri (o zamanlar hafta tatilleri Cumartesi günlerinin ortasında başlardı) **Bayrak Törenlerinde** bir müzik öğretmenin

ANKARA

Sınıf Bilgisi dergim
(1949-1950 öğretim yılı, Sivas)

yönetiminde **İstiklal Marşı** seslendirilir, **And** içilirdi. Ortaokullarda **İş Bilgisi** derslerimiz vardı. Bu derslerde erkekler alçı hamuruyla heykel yoğurmak, cilt yapmak, kıl testeresi ve minik matkaplar eşliğinde kontrplak parçalarından dekoratif nesnelere oluşturmak gibi işlerle uğraşırlardı. Kızlar ise kasnakta kanaviçe işleme, bebek zıbını ve mutfak önlüğü dikme, patik örme, çorap yamama, bohça ve kundak süsleme gibi beceriler edinmeye çalışırlardı.

Marshall Yardımları ve NATO'ya girişimiz ile birlikte, öğrencilere ücretsiz olarak süt tozu içirmeye ve **turuncu peynirler** yedirilmeye başlanmıştı. Süt tozu paketlerinin üzerine, kol bileklerindeki Türk ve ABD bayrakları ile tokalaşan iki el resmedildiğini anımsıyorum. Ama **balık yağı** da içirilirdi, pek çıkaramadım. Cumhuriyetin ilk yıllarında kız öğrencilerin de taktığı **okul şapkasını**, ender de olsa bizim zamanımızda da kullanan arkadaşlarımız vardı. Düz ortaokul ve liselerde sarı, sanat

okullarında yeşil, ticaret okullarında kırmızı **şapka şeritlerinin** arasına, daha sonraları mor renkli imam-hatip okulu şeritleri de eklenmişti. İlk kez 12 Aralık 1939'da başlatılıp, her yılın 12-18 Aralık günleri arasında **Artırma ve Yerli Malı Haftalarımızı** kutlardık. Evlerden getirilen taze meyveler, kuru incir ve üzümler, pestiller, kuruyemişler ile kimi tekstil örnekleri okulun en büyük salonundaki vitrinlere ve masaların üzerine yerleştirilip sergilenir, hafta sonunda da birlikte yenilirdi. Hafta boyunca okulun koridorlarına haftayla ilgili döviz ve sloganlar asılır, taklar kurur, şiirler okunur, piyesler oynanırdı.

Çoğunun tümünden unutulduğunu sandığım yukarıda saydıklarımın, acaba hangileri günümüze kalmıştır ya da kullanılmaktadır?

20 ŞUBAT 2017

Uçurun Ruhunuzu Oturun Kelebeğinizi

Sinem K. Baş

Kimi zaman insanın ruhunu yalnızlıkları besler. Bazen de birbiri ardına açılan kapılarla büyüyen bir koridor olur içerisi. Beklediğimiz, sabrettiğimiz, umut ettiğimiz sürece de bir kapı daha açılır, koridorun yeni bir bölümü daha serilir gözümüzün önüne.

Biz, insan evlatları tüm bu kapıları kabul edebilir, sineye çekebiliriz: Zorladığımız kapıları, meraklandığımız koridorları... Açık sanıp çarptığımız kapıları, yüzümüze çarpılanları...

Ama tahammülün de bir hududu var elbet. Bunu biraz da bizim beslediğimiz ruh belirliyor sanki. Üzerine ne kadar bastırırsak kilit sesleri daha da çok şakırdıyor zihnimizde. Ne zaman özgür bırakırsak havalanıp uçuyor, kanat çırpıyor içimizin gökyüzünde. Ruhun üzerine bastırmak, haykıracaklarını yutmak da ayrı bir "coğrafya - kader" kabullenışı olabilir elbette. Acaba öyle mi?

Sahi, siz "sansür" meselesini yeni mi keşfettiniz? Buna inanmamızı beklemeyin. Şimdi mi söyledikleriniz kısıtlanmaya başladı? Vay be, ne kadar da üzücü olmuş! Şimdi muhtemelen "Onu nasıl diyeceğim, bunu nasıl yazacağım?" diye kara kara düşünür oldunuz. Hatta öyle ki sanki biri üzerinize ölü toprağı atmış gibi, evden çıkmayı bile istemiyorsunuz.

Bakınız, şunu söyleyeyim: Çıkılıyor evden. Çıkınız. Konuşmamayı, susmayı "Aman benim başıma bir şey gelmesin, susayım da çok

dikkat çekmeyeyim" demeyi bir çeşit kurtuluş sanan kalabalık var, biliyorsunuz. Geçiniz.

Başka bir grup daha var: Hakaret davası açılanlar. Bazıları hakikaten de çekilmez ama kurunun yanında yaş olanları da yandı. Geçiniz.

Bakın bakın, ileride başka insanlar da göreceksiniz. Onların durumu biraz daha farklı: Ağızlarını açmaları yetiyor kovuşturulmalarına. Geçemeseniz de geçiniz.

Bir sonraki dalga tıpkı Poe'nun Amontillado Fıçısı'ndaki Fortunato'nun başına gelenler gibi: Onlar duruyor, çevrelerinde penceresiz duvarlar, kapısız odalar örülüyor.

Hep vardı bu insanlar. Şimdi, bir sergiyi gezer gibi geziniz. Çekinmeyiniz, siz de artık bu serginin en yeni -ve nadide- eserlerindensiniz. Çünkü neydi, hepimiz bir yıldıztozuyduk.

Sonra bastırın ruhunuzu bakalım. Hepi topu 21 g diyorlar, o kadarcık bir şeymiş bu ruh dedikleri; üstelik görünmüyor bile. Bastırıverin canım! Oluyor mu? Haydi, biraz daha. Az daha, sıkın dişinizi, sıkıverin! Oluyor mu? Tüh, olmuyor mu!

Hah, hoşgeldiniz.

Yükselin şimdi, yükselebildiğiniz kadar. Şimdi Türkiye (Reis-i) Cumhuriyetinin tarihi açık hava müzesine dönüştüğünü daha

rahat görebilirsiniz. Duyuyor musunuz çalan şarkıyı? Hani Zeki Alasya - Metin Akpınar "Yasaklar"ının bir skecinde kelebeğe yapılan güzellemeyi çağırıştırıyor mu? Haydi, hep beraber söyleyelim:

Minik, minik, minik kelebek

Minik kelebek, minik kelebek

Dur sakince uçmak ne demek

Uçmak ne demek, uçmak ne demek

Fazla gezinme, git bir dalda dur

Git bir dalda dur, git bir dalda dur

Kanat çırpmadan yerinde otur

Yerinde otur sen otur.

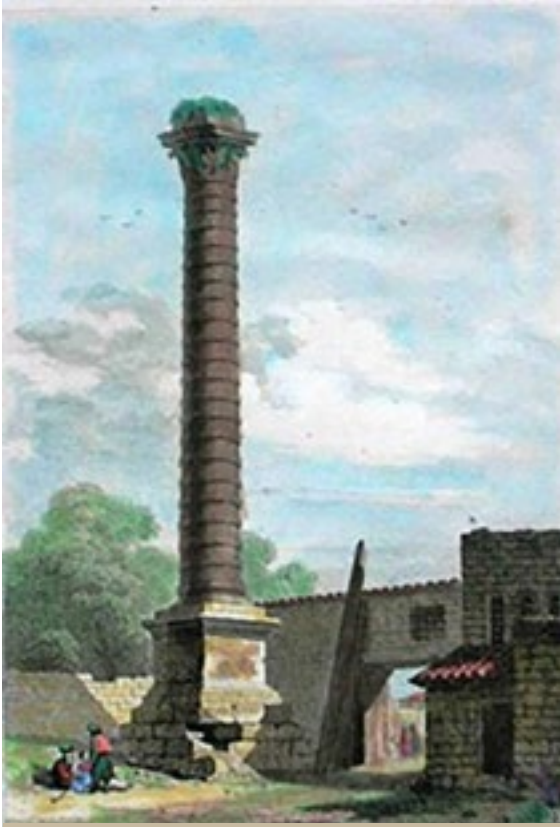
Dur dur dur, dur dur dur

Git otur, git otur.

KARDEŞ ŞEHİR ROMA – ANKARA (ANKYRA)

Mehmet Tunçer¹

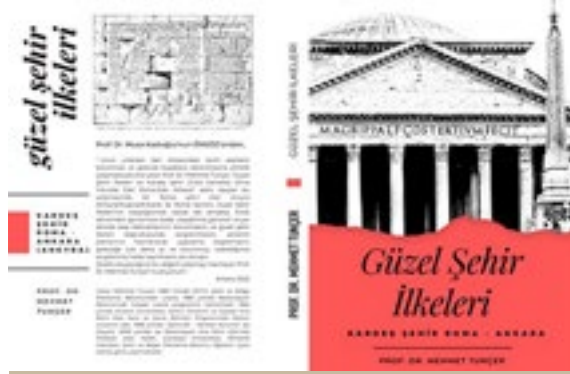
ANGORA'DAKİ AUGUSTUS ANITINDAN İZOLE EDİLMİŞ SÜTUN (JULIEN SÜTUNU)

(Colonne isolee dans le monument d'Auguste a Angora) (Kaynak : Pub. in volume of L'Univers Pittoresque, Paris, 1838)

Bu yazıda "Kardeş Şehir (Città Gemella) Olma Yolunda Eski Roma-Eski Ankara (Ancyra)" nitelikleri, neden "Kardeş Şehir" olması gerektiği özetle açıklanacak, kadim bir Roma şehri olan Ankyra (Ancyra-Angora-Ankara)'nın Roma Dönemi'nden günümüze ulaşan bazı önemli anıtsal yapıları özetlenecektir.

Roma-Ankara bağlamında; Ankara'da ele alınan başlıca Roma Dönemi kalıntıları, başta Ankara Kalesi ve Kaleiçi dokusu ile Hisar Caddesi üzerinde Bendderesi'nde 1990'larda ortaya çıkarılan ve uzun yıllar bakımsız bırakılan Roma Tiyatrosu (Odeonu), karşısında yükselen Ankara'nın Frig Dönemi Akropolü üzerinde "Men ve Kyble" ye adanmış Frig tapınağının bulunduğu, Galat ve Roma Döneminde üzerine Augustus Tapınağı ve yanına onu koruyacak şekilde Hacı Bayram Camisi' nin inşa edildiği bilinmektedir

Aslında çok önemli bir arkeolojik kazı alanı olması gereken, ancak son 15-20 yılda büyük oranda tahrip edilen bu bölge ele alınmıştır. Ankara'nın Roma Dönemi'nden kalan en

"BİR VATANIN SAHİBİ OLMANIN YOLU, O TOPRAKLARDA YAŞANMIŞ TARİHİ OLAYLARI BİLMEK, DOĞMUŞ UYGARLIKLARI TANIMAK VE SAHİP OLMAKTAN GEÇER."

Mustafa Kemal Atatürk

önemli yapı grubu olan ve dünyadaki ikinci büyük Roma Dönemi Hamamı olan, büyük emeklerle açığa çıkarılıp restore edilen, ancak 1980'lerde yakın çevresindeki yapılaşmalarla bir kısmı tahrip edilen Çankırıkapı üzerindeki Roma Hamamı ve çevresindeki arkeolojik kalıntılar değerlendirilmiştir.

Ankara'nın tarih içinde, özellikle 15-16 yüzyıldan itibaren en çok ilgi çeken ve "Monumentum Ancyranum" (Ankara Anıtı) olarak literature geçen ve üzerindeki Roma İmparatoru Augustus 'un vasiyetinin yazılı olduğu "Yazıtlar Kraliçesi" olarak da bilinen "Res Gestae Divi Augusti" için bilinen bazı önemli belgeler, gezginlerin anlattıkları ve bu yazıtın son yıllardaki tahribatına ilişkin bilgi ve belgeler bu özet yazıda yer alacaktır.

KARDEŞ ŞEHİR NEDİR?

Kardeş Şehir, şehirler, ilçeler veya eyaletler arasında kurulan derin ve uzun vadeli bir ortaklık biçimidir. Bu ortaklık kültürel, ticari, ekonomik, çatışma çözümü gibi pek çok farklı sebebe dayanabilir. Kardeş şehir ilişkileri, toplumlara, karşılıklı yarar için ortak konuların ele alınması açısından esneklik ve kolaylık sağlamaktadır². Ankara Roma Döneminde 100 000 kişiye ulaşan nüfusu ile çok önemli bir Roma-Bizans şehridir ve Kardeş Şehir olması en uygun şehirlerden biridir.

AUGUSTUS TAPINAĞI

Dünya Anıtlar Vakfı 2002 yılında aldığı bir kararda; "Dünya'da korunması gereken

AUGUSTUS MABEDİ GRAVÜRÜ

Fransız gezgin Félix Marie Charles Texier'in (1802-1871)1833 yılında Paris'te yayınladığı L'Asie Mineure (Küçük Asya) adlı eserinde yer alan ve Fransız sanatçı Gustave Achille Guillaumet'e (1840-1887) ait gravür. (Kaynak : <https://icivelekoglu.blogspot.com/2020/01/eski-bir-ankara-fotografn-izinde-az.html> Erişim: 28.09.2021)

100 anıttan birisi Ankara Anıtı (Augustus Tapınağı)'dır." demiştir. Bunun ne kadar önemli olduğunu dikkate almamız gereklidir. Binlerce, on binlerce eser var dünya üzerinde ve bunların en önemlilerinden birinin Ankara'mızda olması büyük önem taşımaktadır. Augustus - Hacıbayram birlikteliği 2016 Yılında UNESCO Dünya Miras Listesi'ne girmiş ve yakın gelecekte UNESCO Dünya Mirası Adayıdır. **UNESCO, bütün insanlığın ortak mirası kabul ettiği kültürel ve doğal sitleri tanıtmak ve toplumda bu mirasa sahip çıkacak bir bilinç oluşturmak amacıyla, dünyadaki kültürel ve doğal miras alanlarını, bir prosedür çerçevesinde belirlemekte ve buraları 'Dünya Mirası' ilan ederek gelecek nesillere aktarılmak üzere sorumluluğu ev sahibi ülkelere vermektedir.**

Ankara'daki Hacı Bayram Camisi'ne bitişik olan Augustus Tapınağı adıyla tanıdığımız tapınağın duvarlarına kazınmış olan

¹ Prof. Dr. Şehir ve Bölge Plancısı, Çankaya Üniversitesi.

² <http://www.kardessehirler.org.tr/tddb-hakkında>

AGORA

"**Monumentum Ancyranum**", şimdiye dek bulunan Latince yazıtların en uzununu, en önemlisi ve en ilgi çekenidir.

ARA PACİS SUNAĞI İÇİN MÜZE YAPILDI AUGUSTUS TAPINAĞI İÇİN NİYE OLMASIN

"Augustus Tapınağı ile yazıt açıkta durursa doğrudan yağmur, kar, çamur, nem, rüzgâr, don gibi dış etkenlerden etkilenecek, kısa zamanda dökülecek ve kaybolacak. Yani bir şeffaf müze içine alınsın ve artık yağmurdan, kardan, çamurdan, isten, pisten korunsun.."

2010 yılında İtalyan Büyükelçisi Carlo Marsili diyor ki; "Eğer Ankara ile kardeşi şehir olması düşünülürse, bence bu şehir Roma olmalıdır. Augustus Tapınağı üstündeki Latince yazıtlar imparatorun vasiyetini yazar. Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı ve Roma Belediye Başkanı bu konuda anlaşırorsa olması mümkün, umarım gerçekleşir." Bu konuda uzun süredir sonuçlanmaya yakın çabalar sürmektedir ve yakında "**Roma-Ankara İle Kardeş Şehir**" olacaktır. Bu günlerde maalesef pandemi olmasaydı, Roma-Ankara Kardeş Şehir Anlaşması imzalanmış olacaktı. Zaman içinde resmi görüşmeler yapılmış ve üzerinde anlaşılmıştır. İmza töreninin Antik

Roma Tiyatrosu'nun açılışında yapılabileceği Kültür ve Tabiat Varlıkları Dairesi Başkanı sayın Bekir Ödemiş tarafından belirtilmektedir.

Ankara antik dönemde nüfusu neredeyse 100 000 kişiye ulaşan önemli bir Roma Şehri (ANKYRA)'dir. Ne yazık ki özellikle Bizans Dönemi'nde 7-8. Yüzyıllarda Ankara Kalesi'nin Arap akınlarına karşı güçlendirilmesi esnasında ve öncesinde Augustus Tapınağı çevresinden Roma Hamamı'na ve ovaya yayılan Antik Şehir hemen tamamen

ROMA DÖNEMİNDE ANKYRA ŞEHİR PLANI (Kaynak: Kadioğlu, M., 2011)

Birkaç kere Augustus mabedi harabelerine uğradım; mabedin yüksek duvarları, dakik bir tarzda yoğrulmuş ve çimentosuz olarak dizilmiş tek bir kuadr sırasından oluşmaktadır; duvarın bazı bölümleri, sanki yeni yapılmış gibi, ta tavana kadar ayakta durmaktadır; tek bir bitişme noktası aralanmamış, tek bir taş yerinden oynamamıştır. İçeride bodrum katın üzerinde, fevkelade mükemmel, özgürce ve duygusallıkla icra edilmiş zengin bir friz var; ama bize küçük ve çapsiz gözükebilir. Ve gerçekten de 17. Yüzyıl Barok tarzı, eskiyle bizim yeni sanat arasına, dekoratifliğin daha canlı ve taze olması ve algılamada derinlik ve imgeselliğin ağır basması bakımından bir sınır çizmiştir (Lansere, Y.Y., 2004, S. 27-28).

ANCYRA, Augustus Cella Duvarındaki Friz³, (Kaynak: Charles Texier, 1839, TEXIER, Charles. Byzantine Architecture illustrated by a series of the earliest Christian edifices in the East, London, Day and Son, 1864.)

"Roma başkenti olan Ankyra, varlığının en parlak dönemini yaşamaya başlıyordu ve hiç şüphe yok ki, ovada, içinde "Roma ve Augustus" Tapınağı, pazar yeri, hipodrom, gymnasium ve hamamlar bulunan yeni Roma mahallelerini korumak için yapılan surlar, bu dönemde inşa edilmiştir."

(Mamboury, 1935, S.66)

tahrip olmuş ve zaman içinde üzerinde Osmanlı Şehri dokusu yükselmiştir.

Augustus Tapınağı içinde ve çevresinde toplanan antik dönem eserlerinin bir araya toplanması ve Eti Müzesi kurulması daha Kurtuluş Savaşı sürerken kararlaştırılmıştır. 1921 yılında Kültür (Hars) Müdürü Mübarek Galip Bey tarafından, Ankara Kalesi'nin Akkale veya Alitaşı olarak adlandırılan burcunda, **Asar-ı Atika Müzesi** adıyla kurulmuştur. Bu dönemde daha çok depo görünümünde olan müzeye, mevcut olanların yanı sıra Augustus Tapınağı ve Roma Hamamı'ndan da eser toplanmıştır.

Bugün müzeyi oluşturan bu iki yapı, 1881 yılındaki son yangından sonra terkedilmiştir. Müzenin Tarihi Ankara'da ilk müze, Kültür Müdürü Mübarek Galip Bey tarafından 1921 yılında kalenin Akkale olarak isimlendirilen kısmında kurulmuştur. Bu müzenin yanı sıra Augustus Mabedi ile Roma Hamamı'ndan da eser toplanmıştır.

ANKARA KALESİ ÇEVRESİNDE CUMHURİYETİN İLK YILLARINDA PEKÇOK ANTİK DÖNEM ESERİ TOPLANMIŞTI

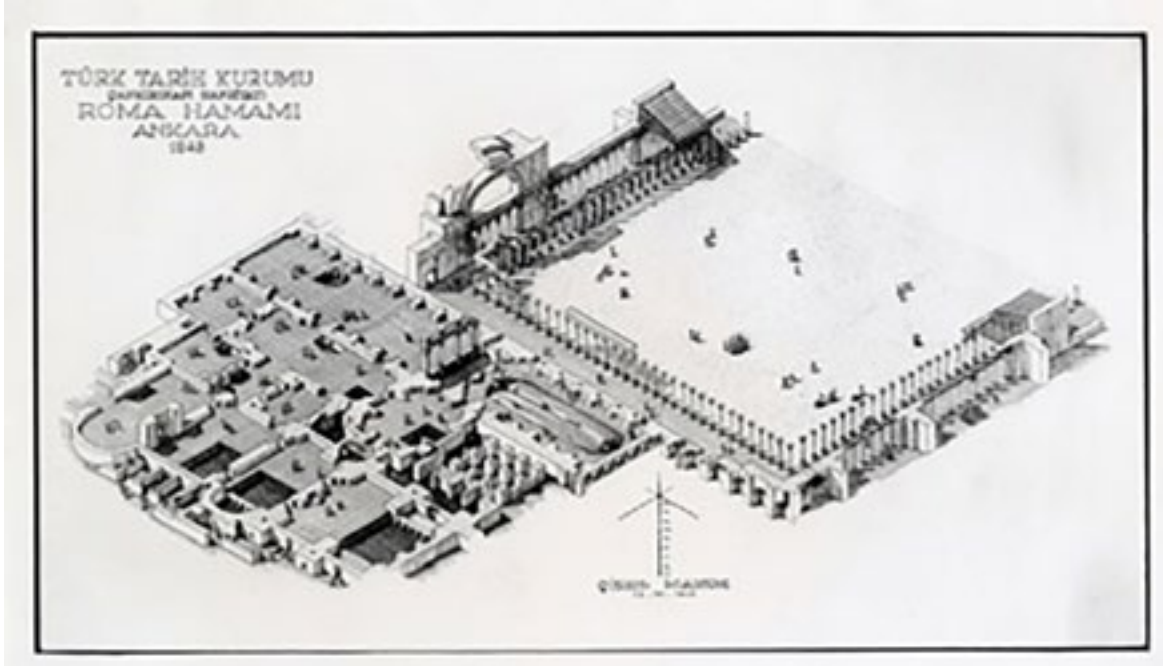
ROMA DÖNEMİ CARACALLA HAMAMI

Ankara'da Roma Dönemi'nden bu yana korunmuş "Caracalla Hamamı" ve "Antik Su Sistemi" dünya miras alanı olarak aday gösterilebilir ve tarih/kültür turizmi açısından çok önemlidir. Caracalla Hamamı ve Palaestra Ankara'nın halen en iyi korunan arkeolojik sit alanıdır

Uzun yıllar batı yönünde hiçbir koruma önlemi olmayan alan, kentlilerin ilgisini çekmeyen, hatta kamusal yapıların inşası ile bir bölümü tahrip edilen ve Ankara'da yaşayanların neredeyse her gün önünden

³ Friz, mimarlıkta taban kirişi ile çatı arasında kalan, kabartmalarla bezeli ya da düz şerit. Antik Roma ve Yunan mimarilerinde sıklıkla kullanılmışlardır.

AGORA

1943 YILI ROMA HAMAMI HAFRİYATI (Kaynak: ÜLGEN, A., S.)

geçtiği, etrafı sarılmış ve koruma altında olan bir sit alanıdır. Ancak, hiçbir zaman bir "Arkeopark" niteliği kazanamamıştır. Roma Hamamı, Çankırıkapı Caddesi üzerinde yer almaktadır. MS. 3. yüzyılda Septimius Severus'un oğlu Roma İmparatoru Caracalla tarafından Sağlık Tanrısı Asklepios adına yapılmıştır. Parasal desteği kentin zenginlerinden Tiberius Iulius Iustinianus sağlamıştır. Caracalla aynı tarihlerde Kalenin Sur duvarlarını da yaptırmıştır.

Bugün Roma Hamamı olarak adlandırılan bu platformun bir höyük olduğu, en üstte Roma Çağı (Kısmen Bizans ve Selçuk katları), onun altında Frig Devri yerleşmesinin kalıntıları tespit edilmiştir. M.S. 4. yüzyılda Hristiyanlığın yayılmasıyla Ankara, önemli dini merkez olmuştur. Çankırıkapı Caddesi üzerinde, her gün yanından geçenlerin farkında bile olmadığı, Ankara'lılar tarafından pek bilinmeyen, ziyaret edilmeyen Roma Dönemi yapısıdır Roma Hamamı... UNESCO DÜNYA MİRAS LİSTESİ'ne girebilecek değerde bu yapı kompleksi, M.S. 211-217 yıllarında, 80 x 130 m. boyunda taş ve tuğla kullanılarak yapılmış ve yapımından sonra çeşitli onarımlar görererek 10. yüzyıla kadar kullanılmıştır.

"Atatürk, kurduğu ülkenin sağlam temellere oturması için gerekli olan şeyin tarih ve kültür bilinci olduğunu biliyordu ve bu nedenle yaşamının son anına kadar tarih ve arkeoloji ile olan ilgisini ve bağıını hiç koparmadı. Cumhuriyeti kurduktan sonra da "Toprağın üstündekilere ne kadar sahip çıkıyorsak, toprağın altındakilere de o kadar sahip çıkmalıyız."

ROMA DÖNEMİ TİYATROSU

Antik Roma Tiyatrosu, Ankara Kalesi'ne çıkan Hisarparkı Caddesi ile Bentderesi'ne inen Kevgirli Sokak arasındaki alanda, Tabakhane Camisini arkasındaki yamaçta yer alır. Georges Perrot ve Edmond Guillaume, 19 uncu yüzyılın ikinci yarısında, buradaki kalıntıların bir tiyatroya ait olabileceğini söylemişlerdir⁴.

ROMA TİYATROSU (1985)

(Fotoğraf: Kadioğlu, M.)

Ayrıca Roma Hamamı'nda korunan bir heykel kaidesi üzerinde yer alan yazıt, Dionysos şenlikleri hakkında bir kararnameyi içermektedir. Yazıt, Ulpis Aelius Pompeianus'un Agonluğu sırasında çıkarılan bir kararnamedir ve üzerinde tiyatronun belli bir yerine konulduğu yazılıdır.

Tiyatro kalıntıları, 1982 yılı sonunda, buradaki Milli Eğitim Müdürlüğü binasının yıkılarak yeni "Ayakkabıcılar Çarşısı" yapımı için dozerle zemin kazısı yapılması sırasında rastlantı sonucu ortaya çıkmıştı. Antik tiyatro 2263 ada 5, 6, 7, 11 ve 14 no'lu parsellerde Hisar Parkı Caddesi ile Pınar Sokak arasında kalan eski Berlin Oteli bitişiğindeki alanda yer almaktadır.

Arkeolojik inceleme çalışmalarının yapılabilmesi için tiyatronun bulunduğu

parseller kamulaştırılmış ve Hisarkapı Caddesi'ne kadar olan diğerlerinin de kamulaştırılması işlemlerine başlanmıştır.

Tiyatronun kazısı, 1992-1986 yılları arasında

ROMA TİYATROSU 2020 ONARIM ÖNCESİ

(Kaynak : Ankara BŞB)

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı öğretim üyelerinin bilimsel danışmanlığı ve Anadolu Medeniyetleri Müzesi uzmanlarının katılımı ile gerçekleştirilmiş ve yapı kısmen ortaya çıkarılabilmektedir⁵. Tiyatro'nun kuzeybatı analemma duvarı ile sahne binasının batısı hala toprak altındadır (Kadioğlu, vd., 2011). Birçok tiyatroya olduğu gibi yerli kayanın oyulması ve doldurulması ile elde edilen oturma sıraları moloz taş - harç dolgusuyla oluşturulmuştur. Orkestraya girişi sağlayan doğu ve batıda iki tane parados (yan giriş) yer almaktadır. Skene (sahne) binası orkestraya beş kapı ile açılmaktadır.

. Bizans Dönemi'nde muhtemelen iki evreli değişikliğe uğramış; birinci değişiklikte orkestra su oyunlarının düzenlendiği bir havuza dönüştürülmüş, ikinci değişiklikte ise skene binasının içinin ve doğu paradosa bitişik tonozlu bölümlerin başka bir amaçla kullanıldığı sanılmaktadır. Geç Bizans Döneminde ise oturma sıralarının kaldırıldığı muhtemeldir. Buna rağmen tiyatronun tipik Roma tiyatrolarında olduğu gibi yarım daire biçiminde bir orkestrası ve iki diozomasının olduğu anlaşılmaktadır. M.S.2. yüzyıla tarihlendirilmektedir.

"... Ankyra Tiyatrosu, F. Sear'ın sınırlandırmasına göre Roma Dönemi'nde genel olarak Anadolu'da görülen 3a grubuna dâhildir. Cavea'ya, at hiç bir oturma basamağı in situ olarak ele geçmemiştir. Sadece alt cavea'nın temel kısmı her iki cavea'yı birbirinden ayıran kuzeydoğu aditus maximus'un üst kısmındaki diazoma'ya ait andezit bloklar günümüze kadar in situ korunagelmiştir..." (Kadioğlu, vd., 2011, S.121)

"....Olasılıkla alt cavea'da 11 ve üst cavea'da 19 olmak üzere toplam 30 oturma sırası ile cavea restitüte edilmiştir. Üst cavea'nın bitiminde yer alan olası ikinci diazoma ve tiyatroyu çevreleyen analemma duvarına ait

⁴ Kadioğlu, M., Kutalmış, G., Mitchell, S., 2011, Roma Dönemi'nde Ankyra, S.117, "Tiyatro Bölümü, Kadioğlu, M.", Perrot – Guillaume 1872, 156'da şunları söylemektedir "...Her ne kadar W. J. Hamilton, 19.yüzyılın ilk yarısında çevrede gördüğü blokların bir tiyatroya ait olduğunu bildirmiş olsa da, söz konusu antik kent Galatia Bölgesi'ndeki Ankyra (Ankara) değil Firigya'da Abaeitis Bölgesi'ndeki Ankyra'dır: Hamilton 1842, 126; Firigya'da Abaeitis Bölgesi'ndeki Ankyra (Kiliseköy) için bkz. Strabon, 12.7,11 (C 576); Magie 1950, 782, dn. 2."

⁵ Kadioğlu, M., Görkay, K., Mitchell, S., 2011, "Roma Dönemi'nde Ankyra", Yapı Kredi Yayınları 3371, Anadolu Kültür Akademisi Derneği, Mas Mat., İstanbul.

AGORA

hiçbir kalıntı günümüze ulaşmamıştır. Ancak hem arazinin topografyası hem de olası iki katlı scaenae frons'un yüksekliği cavea'nın yaklaşık 17 m yüksekliğinde olabileceğine işaret etmektedir..." (Kadioğlu, vd., 2011, S.123)

2021 EYLÜL AYINDA RESTORASYON ÇALIŞMALARI ESNASINDA

(Fotoğraflar: Ankara BŞB, Çalışkan, İ., 2021)

Roma Tiyatrosu, Anadolu tiyatroları ile karşılaştırıldığında yaklaşık 59 m cavea⁶ çapıyla Rhodiapolis tiyatrosu gibi (41,50 m), küçük tiyatrolar grubuna girer. Anadolu'da 95 – 105 m cavea çaplı tiyatrolar, yaklaşık 7.000 – 10.000 kişi kapasitelidir. Dolayısıyla Ankyra tiyatrosu için daha önce önerilen 10.000 – 15.000 kişilik oturma kapasitesi doğru sayıyı yansıtmaz (Kadioğlu, Vd., 2011, S. 126).

ROMA TİYATROSU RESTORASYON ÇALIŞMALARI

(Fotoğraf: Tunçer, M., Eylül 2021)

SONUÇLAR

Günümüzde Ankara, artık ne bir Roma şehri, ne de bir Osmanlı şehridir. Ankara, Cumhuriyet Başkenti, Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarının kurduğu ve yeni bir çağdaş bir başkenttir. Güzel bir şehir, çağdaş bir başkent olması için 1920'lerden beri birçok planlama, projelendirme ve uygulamalar yapılmıştır.

Kültürel miras, geçmiş nesillerin bir emaneti olarak algılanıp, gelecek nesillere bozulmadan iletilir ise korunarak yaşatılabilir. UNESCO, Dünya Kültürel ve Doğal Mirasın Korunması Sözleşmesinde (1972) kültürel mirasların, baskı altında olduğuna ve yok olmalarının tüm dünya milletlerini ilgilendirdiğine vurgu yapılmıştır. Böylece, dünya mirası kavramı evrensel boyut kazanmakta ve dünya mirasları, siyasi sınırlar dikkate alınmadan, insanlığa ait evrensel değerler olarak ele alınmaktadır. Evrensel niteliklere sahip kültürel miras, insanlığın farklı dönemlerdeki deneyimlerini ortaya koymaktadır. Bu yaratıcılık eserleri, sadece bir ülkeye veya millete ait kabul edilemeyeceği için evrensel bir dünya mirası olarak kabul edilmektedir.

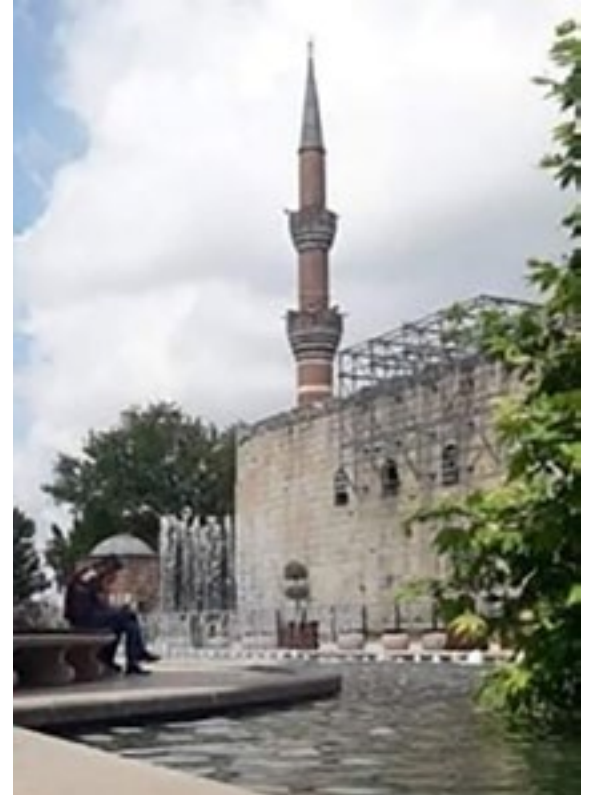
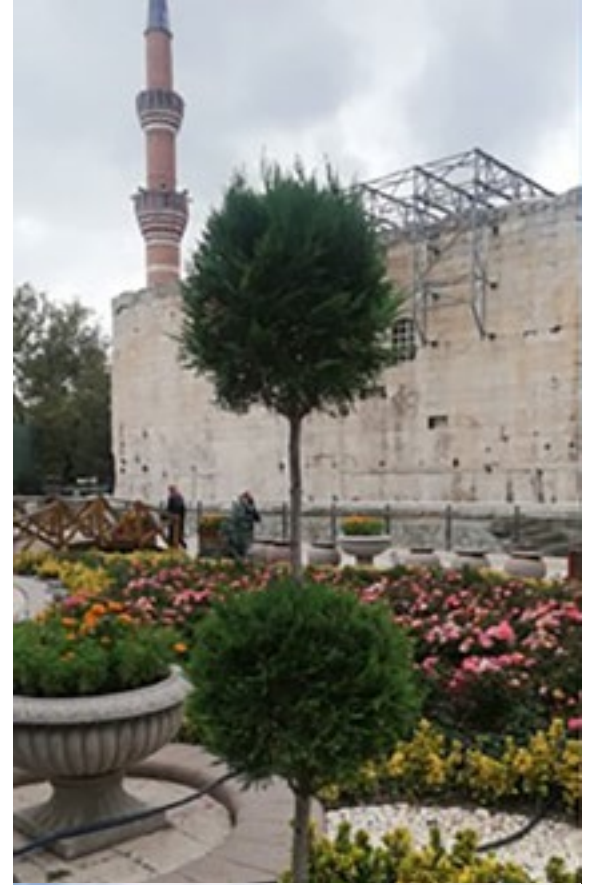
Arkeolojide birden fazla kültürel katmanın birlikteliği, "çok katmanlılık" (multilayered) kavramı ile veya "palimpsest", yani "üzerine yazıla çizile eskimiş parşömen ya da tablet" olarak tanımlanmaktadır. 1975 yılındaki uluslararası "Avrupa Mimari Miras Yılı" etkinliklerinden biri olarak yayınlanan Amsterdam bildirgesinde, tarihi çevrelerin ekonomik, sosyal, yönetsel ve yasal yönlerinin tümünü içerecek şekilde korunması amacıyla "bütünlük koruma" modeli önerilmiştir.

Ankara'nın Galat, Frig ve Roma dönemlerinden hatta göreceli olarak daha yeni Selçuk ve Osmanlı Dönemlerinden günümüze kadar ulaşabilmiş tarihsel, kültürel ve kentsel miras bir taraftan doğal nedenlerle tahrip olurken, diğer taraftan da değişen sosyal ve ekonomik şartlar ve rant arayışları ve çok katlı yapılaşmalar nedeniyle çok tehlikeli ve süratli bir biçimde yok olma tehlikesi altındadır. Son 20-25 yıldaki tahribat ise neredeyse Vandalizm boyutlarına erişmiştir ve çağdaş bir başkent olma iddiasındaki Ankara için çok olumsuz imajlar oluşturmaktadır.

İnsanlık tarihini gelecek kuşaklara aktarabilmek, kent yaşamını zenginleştirmek ve toplumsal kimliği güçlendirmek için arkeolojik alanların kent içinde edilgen alanlar olmaktan çıkarılarak dinamik verilere çevrilmesi gerekmektedir. Ekonomik yetersizlikler, teknik yetersizlikler, eğitim yetersizliği, bazen de bilimsel kaynakların yetersizliği yanısıra kamunun merkezi ve yerel yönetimlerin bilimsel olmayan, eksik, yanlış ve kişi yararına aldıkları kararlar bu yokoluşu hızlandırmaktadır.

Ankara'nın arkeolojik değerlerinin, Osmanlı Döneminden günümüze kadar ulaşabilmiş Tarihi Kent Dokusunu (Eski Ankara), Cumhuriyet Dönemi sosyal ve kültürel mirasının, kültürel peyzajının, Cumhuriyet Dönemi mimari eserlerinin korunabilmesi için; her kurum ve kuruluş, Kanunlarla verilen yetkilerini, görevlerini yapmalı, UNESCO Dünya Miras Listesi'ne girebilecek değerleri saptayarak Dünya Mirası olarak

korunması için çaba göstermelidir.

Ankara Büyükşehir Belediyesi, KTV Dairesi Başkanlığı 2020 yılı başlarından itibaren, geçmiş 25 yılın hasarını, yapılmayan önemli koruma konularını ele alarak çok değerli ve önemli projeler başlatmıştır. Kaleiçi'nde 220 civarında yapının yıkılmadan koruma ilkeleri doğrultusunda onarılması, Antik tiyatronun çöplük ve ayyaş yuvası olmasından kurtarılarak onarılması, Ankara için arkeolojik park haline getirilmesi, Augustus Tapınağı ve Hacı Bayram Camisi ni tehdit eden fiskiyeli havuzun kaldırılması, çok değişik koruma amaçlı plan ve projeler ile yarışmalarla şehre önemli yapı ve yapıtlar kazandırılması bu önemli hizmetlerden sadece bir kaçıdır. Umarız en kısa zamanda Antik Tiyatro onarımı tamamlanarak "Kardeş Şehir Roma" imzası bu önemli mekânda gerçekleşecektir.

⁶ Cavea, antik dönem tiyatrolarında oturlan bölümlere verilen addır.

YIL: 1 SAYI: 4

1-31 Ekim 1932

Derleyen: M. Bülent Varlık
mbvarlik@gmail.com

GEÇMİŞİN İZİNDE

Ankara
Postası

Cumhuriyet Bayramı

Ankara'da Bayram

*Halkın Tehacümü [Katılımı]
Görülmemiş Dereceyi Buldu.
Gazi, Şiddetle Alkışlandı*

Gayet güzel bir hava bu seneki Cumhuriyet bayramının şimdiye kadar hiç görülmemiş derecede parlak surette tesidini [kutlamasını] teşvik ediyor gibiydi. Sabah erkenden Ankara sokakları müthiş kalabalıkla dolmaya başladı.

Hiçbir sene bu kadar halk gelmemiştii, yalnız Ankara ehali de değil, civar kasaba ve köylerden binlerce insan Gazi'yi ve geçit resmini görmeğe gelmişti. Sokaklar bayramlık elbiselerini giyen erkek kadın köylülerle dolmuştu. Tehacüm o dereceyi buldu ki intizamı muhafaza etmek kabil olmadı. Mebuslara, vekillere tahsis edilen yerlere bile halk cebren girdi, oturdu. Kaldırmak isteyen polis, jandarmaya halk: 'Biz ta Sivas'tan Gazi'yi görmeğe geldik, ne yaparsanız kalkmayız' cevabını veriyordu.. Nacar mebuslar ve rical yersiz kaldılar. Sefirlerin tribünü güç muhafaza edildi. Saat birde her tarafta bir kımıldama, bir alkış tufanı, Meclis önündeki bando, İstiklâl marşını çaldı, Gazi meclise geldi, salonuna çıktı, sıra ile vekillerin, mebusların, ordu erkânının, devlet ricalinin tebrikâtını kabul etti. Diğer salonda meclis reisi, başvekil paşa, müşür Fevzi paşa tebrikâtı kabul ettiler. Saat iki buçukta Gazi meclisten çıkarak kendilerine tahsis edilen tribünü teşrif ettiler. Furugi Han [İran Büyükelçisi] da yanındaki tribüne geldi. Geçit resmi başladı, sekizinci fırka başta kumandan ve erkânı harbiye heyeti olduğu halde gayet muntazam geçmeğe başladı. İyi giyinmiş, sıhhatli çevik, yağız çehreli Türk ordusu geçtikçe takdir alkışları kopuyordu, sıra ile Meclis muhafız kıtaatı, top bataryalardı, süvariler, bahriye kıtaatı ve bütün memleketten gelen izciler

geçtiler. Bu sene mektepli gençler gayet muntazam geçtiler ve çok takdir edildiler.

Geçit resmi bir buçuk saat sürdü, Gazi Hz. ayakta her alayı selâmlıyor ve arasına yanlarında bulunan Meclis reisi ve müşür paşa ile konuşuyorlardı. Geçidin hitamında [sonunda] Ankara ufuklarından tayyareler görüldü. Harp nizamı üzere onar onar gelen yetmiş tayyare mükemmel surette geçtiler ve içlerinden bazıları havada takla atmak suretile manevralar yaptılar. Saat dörtte Gazi, Meclisi teşrif ederek bir müddet istirahat buyurdular. Büyük üniformalarını lâbis [giymiş] bütün sefirler geçit resmini hayret ve takdirle seyrettiler. Gazinin önünden geçen Türk ordusu ve Türk gençliği Türkiye Cumhuriyeti'nin ve istikbalin neler vadettiğini yar ve ağıyara bir kerre daha ispat etti. Halkın bu seneki tehacümünü Gazi'yi ve orduyu görmek hususundaki tehalükü [isteği] o dereceyi buldu ki gelecek sene geçit resminin daha geniş bir sahada yapılmak mecburiyeti tahakkuk etti. (Akşam, 30 Tşrinievvel 1932)

Hakimiyet-i Milliye, 27 Birinciteşrin 1932

Ankara Palas'ta
Verilen Ziyafet

Gece Ankara baştan başa donandı. Hariciye Vekili tarafından Ankara Palas'ta yüz otuz kişilik bir ziyafet verildi. Gazi Hz., Furugu Han, bütün sefirler, vekiller, meclis reisi ve rical ziyafette idi.

Ziyafetten sonra Halk Fırkası tarafından büyük bir balo verildi. Gazi Hz. geç vakte kadar baloda kaldılar. Genç zabıtlere bilhassa tayyarecilere çok iltifatta bulundular. (Akşam, 30 Tşrinievvel 1932)

Ankara Güzellemesi

Ankara'da Güz Başlarken

Kırlarda otlar, çiftlikte genç orman güze girdi. Renk değiştiriyor ve yaprak döküyorlar.

Büyük su kenarlarında ılık güz güneşinin gölgesi ve rengi var. Kırlarda kuşlar, ormanda ağaçlar, toprak bir ağızdan güz şarkısı söylüyorlar.

Ankara güzün kanadı altına girdi.

Cuma günü Çiftlik, kırlar, Karadeniz [havuzu], uzak Ankara bağları boş ve yalnızdı.

Kırlarda, bahçelerde genç ağaçların altında, renkli çalı demetleri arasında, gölgeli su kenarlarında güzün ılık güneşi yalnız dolaştı.

Ankara'ya ilk dönenler Ankaralıları serin su ve sahil şehirlerini anlatırlar.

Ankara'ya son gelenlere Ankara'nın misilsiz güzel güzünü kimse anlatamayacak.

Güz Ankara'da kır, suyu, ağacı yalnız buldu. Güz kuşu Ankara'nın تنها kırında yalnız öttü.

Karadeniz plâjından çiftliğin ve تنها uzak kırların görünüşü şu veya bu denizin şu veya bu şehirden seyredilişinden bin defa daha güzeldi.

Yalnız kır ılık güneş altında tarihten evelki zamanların büyüklüğüne akıl erdirilmez hayvanlarına benziyordu. Ve biz onun nefes alışını, kımıldanışını görüyorduk.

Bir defa da genç orman ağaçlarının arasından yukarıya, Marmara'ya baktık. Güneş ince dallar, sararan yapraklar arasında altın bir nehir gibi toprağa akıyor ve bir nehir suyu gibi genç ağaçların köklerinde eriyip kayboluyordu.

Cuma günü güz Ankara kırında büyük bayramını yaptı. Ankaralıları Cuma'yı karanlık dam altlarında geçirdiler. Kır çıkmadılar kim bilir neler?

Belki de gelecek kış günlerinin güneşsiz ve ıslak kederlerini konuşuyorlar.

AGORA

Birçok şeylerimizi yapamadığımız, aklımızı erdiremediğimiz, öyle de yaşanabileceğini öğrenmediğimiz için yapamayız.

Halbuki biz: 16 milyon kırdan yaşayan bir milletin parçasıyız. (Ankaralı, Hakimiyeti Milliye, 18 Birinciteşrin 1932)

Akşam, 31 Teşrinievvel 1932

Ekonomi

Pazarlar Pek Ucuz

Dünkü Perşembe Pazarından Bazı Fiyatlar

Dün Perşembe olduğu için, Ankara'nın Hamamönü köylü pazarının günü idi. Pazar geçen pazardan daha çok zengindi ve ucuz satış yapıyordu. ...

Tomatesin okkası 3-5 kuruş, yeşilbüberin okkası 12,5, fasulyanın okkası 12,5, maydonozun bir destesi 1 kuruş, patlıcanın okkası 5-10, lahananın 4-5, pırasanın 3-5, ispanağın 5-10, pirincin 20-25, sade yağının 30-110, ayvanın 7,5-15, armudun 5-15, üzümün 7-25, karpuzun ve kavunun 4-5, elmanın 5-15, narın okkası 20-25 kuruşa satılıyordu.

Olgun piliçlerin tanesi 17,5 ve tavukların tanesi 30-40 kuruşa kadar satılmıştır.

Çok temiz bulgurun okkası 12,5, içli cevizin okkası 20 kuruşa satıldığı görülüyordu.

Köylüler bu pazara bolca soğan, patates gibi kış yiyecekleri getirmişlerdi. Soğanın okkası bu pazarda 3 kuruşa kadar satılıyordu.

Yerli kumaş satan dükkâncılar da öteki pazarlarda olduğu gibi, bu pazarda da bezden yapılmış küçük örtmeler altında epice satış yapmışlardır. Kışın yakında

geleceğini düşünen bu satıcılar pazara çeşitli mal getirmiş ve hem de bunların satış değerlerini biraz daha ucuzlatmışlardı.

Bezden yapılmış örtmeleri altında küçük bir sergi gibi görünen bu kumaş pazarında toplar ve yaygın parçalar arasında memleketin dört bir köşesinden gönderilmiş güzel renkli ve seçme dokumalı kumaşlar sık sık göze çarpıyordu. (Hakimiyeti Milliye, 14 Birinciteşrin 1932)

Ankara'da Büyük Bir Değirmen

Millî Sermaye ile Kurulan Fabrikanın Bacası Birkaç Gündenberi Tütüyor

Bu, istasyon yanında yapılan ve ileri teknikle kurulmuş bir değirmendir. Vatanımızın güzel ununu bütün tadiyle yemek imkânını verecektir.

Değirmen en yeni tarzdadır, Türkiye'de henüz tam benzeri yoktur. En ileri teknikle bu gibi fabrikalar kuran Almanya'da bile eşleri azdır. ...

Şimdiye kadar böyle büyük, ileri teknikli bir değirmen olmaması yüzünden şehrimizde ekmek fiyatları yüksek ve dalgalı idi. Bundan sonra; köylüye hiçbir ziyarı dokunmadan, buğday parasından kesip azaltmadan, yapılışın, hazırlanışın kolaylığı yüzünden ekmek fiyatlarının daha elverişli olacağını ve dalgalanmayacağını umabiliriz. (Hakimiyeti Milliye, 17 Birinciteşrin 1932)

Ekmek Fiyatı

Ekmek fiyatları, un fiyatındaki iniş dolayısıyla ucuzlamıştır. Francala 14, birinci ekmek 9 ve ikinci ekmek 7 kuruşa inmiştir. Bu suretle ekmek fiyatları otuz para düşmüştür. (Hakimiyeti Milliye, 25 Birinciteşrin 1932)

Şehircilik

Ankara Belediyesi Hep Yerli Malı ile Yol Yapmayı Deniyor

Ankara yollarını en modern şekilde yerli maliyle yapmak isteyen belediye, bu yolda bir grupun teklifini almış ve denemek için Necatibey caddesinin başından Lozan Palas'ın önüne kadar yolun iki yanını bunlara yaptırtmağa başlamıştır.

Bu yol çimento, granit taşı ve kumdan yapılmaktadır. Malzeme tamamen yerlidir. Yolu yapmak için Avrupadan iki ufak makine getirilmiştir. Üç gündenberi yolun altı düzeltilerek üzerine bu hamur dökülmeğe başlanmıştır. Bu çeşit yolun bir değişikliği altından geçen borular ve saire bozulduğu vakit yalnız o kısma düşen parçaların çıkarılması ve yeniden eki belirsizmiş gibi konabilmesidir. Bu

suretle asfalt yollardaki yamaların görünmeyeceği temin olunmaktadır.

Belediye yolda kendi amelesini de çalıştırarak bu çeşit yolun nasıl yapıldığını öğrenmektedir. Paket taşı yolların her sene lüzum gösterdiği onarma parası da sayıldığı zaman pek az pahalı düşeceği söylenen bu yol denenecek ve beğenilirse yazın şehrin ana yolları böyle yapılacaktır. (Hakimiyeti Milliye, 20 Birinciteşrin 1932)

Ankara Belediyesi Evi İçin

Ankara belediyesi şehrin plânını yapan Profesör Yansen'e müracaat ederek Ankara belediyesi evi yapılmak üzere plânda en münasip yerin gösterilmesini istemiştir. (Hakimiyeti Milliye, 20 Birinciteşrin 1932)

Akşam, 27 Teşrinievvel 1932

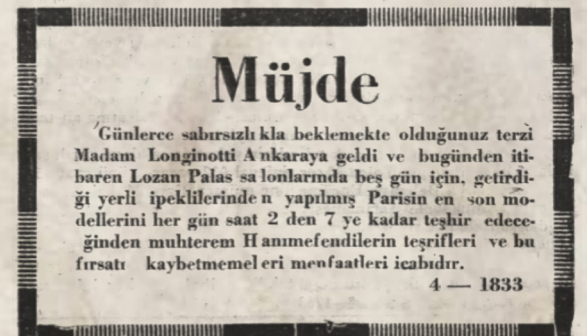
Eğitim

Yüksek Beden Terbiyesi Mektebinin Bütün Hazırlıkları Bitmiştir

Ankara'da yeni açılacak olan ... mektepte ders vermek üzere Avrupadan davet edilmiş olan mütehassızlar gelir gelmez dersler başlayacaktır.

Mektebe muallimlerden ve lise mezunlarından olmak üzere 24 talebe kaydedilmiştir. Bu talebeler Ankara'da bulunmaktadır.

Öğrendiğimize göre beden terbiyesi mektebi altı sumesterden ibaret olacağı ve aynı zamanda mezunlarının Darülfünun [üniversite] mezunu derecesinde bulunacağı için bilhassa muallimlerden pek çoğu mektebe kayıt olmak istemiştir. Bu suretle 120'den fazla müracaat karşısında kalan mektep idaresi taliplerin evvelâ bedeni vaziyetlerini kontrol etmiş, bundan sonra bir de müsabaka imtihanı açarak fikrî vaziyetlerini araştırmıştır. Bu araştırma neticesinde ancak 24 talebe şartları haiz olduğundan mektebe kayıt muameleleri yapılmıştır. ... (Vakit, 23 Teşrinievvel 1932)

GAZETE SOLFASOL'E KATILIN!

Gazete Solfasol'de içeriği, iş bölümünü ve yeni fikirleri **her çarşamba akşamı** yaptığımız toplantılarda ve ana haberleşme kanalımız olan e-posta grubumuzda ele alıyoruz. Aramıza katılmak isterseniz bilgi@gazetesolfasol.com adresine bir e-posta göndermeniz yeterli.

SOLFASOL'DE YER ALIN!

Gazete Solfasol ayrımcılık, nefret ve şiddet içermediği sürece her türlü katkıya açık. Yayımlanmasını istediğiniz yazılı ve görsel katkılarınızı her ayın 25'ine kadar icerik@gazetesolfasol.com adresine gönderebilirsiniz.

GAZETE SOLFASOL'Ü DESTEKLEYİN!

Altı abonelik çeşidinden size uygun olanı seçerek aboneliğinizi başlatabilirsiniz veya yenileyebilirsiniz.

Dijital Abonelik

200TL

Solfasol'ünüz her ay elektronik posta kutunuzda

iyzi.link/AFY2IA

Normal Abonelik

250TL

Solfasol'ünüz her ay adresinize posta yoluyla ulaştırılır

iyzi.link/AFY2Ww

Destekçi

500TL

Destekçi olun ve Ankara gezilerimizde misafirimiz olun

iyzi.link/AFY2eQ

Yurtdışı Abonelik

750TL

Uzaktayım demeyin, Solfasol dünyanın her yerine ulaşıyor!

iyzi.link/AFY2gw

Çifte Destekçi

1000TL

Solfasol'e verdiğiniz çifte destekle bizi çok mutlu edin!

iyzi.link/AFx3Bw

Yaşasın Solfasol!

2000TL

Cömert desteğinizle mutluluktan gözlerimizi yaşartın!

iyzi.link/AFx3Gw

KREDİ KARTI

Online ödeme platformu iyzi.co üzerinden abone olabilirsiniz. Yukarıdaki QR kodları kullanılabilir veya abonelik sayfamızda linklerini bulabilirsiniz.

solfasol.tv/abonelik

PATREON

Patreon Solfasol'a aylık düzenli destek verebileceğiniz online bir kitlesel fonlama platformudur. Belirleyeceğiniz miktar, kredi kartınızdan her ay otomatik olarak çekilerek Solfasol'a aktarılır.

patreon.com/solfasol

BANKA HAVALESİ/EFT

Abone olmak için aşağıdaki hesap numarasına ödeme yaptıktan sonra adınızı, açık adresinizi, e-posta adresinizi ve telefon numaranızı abone@gazetesolfasol.com adresine veya **0 536 9566426** nolu telefona SMS ile gönderin veya websitemizdeki abonelik formunu doldurun.

Abonelik Ödemesi için Banka Hesap Bilgileri
TÜRKİYE İŞ BANKASI - KÜÇÜKESAT ŞUBESİ
IBAN TR83 0006 4000 0014 2080 7867 87
Hesap Sahibi: Mehmet Onur Yılmaz SOLFASOL

SOLFASOL

Ankara'nın Gayriresmi Gazetesi

Ekim 2022

117. Sayı

Ayda bir yayımlanır

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Mehmet Onur Yılmaz

Editörler Alanur Çavlin, Zişan Kürüm

Keçi Solfasol Çizimi Aydan Çelik

Sayfa Düzenleme Lindanihan

Gazete Sekreteri Nihan Çolak
nihan.colak@gazetesolfasol.com

Bu Sayıyı Yayına Hazırlayanlar

Akın Atauz, Alanur Çavlin,

Alisa Candan Karsu, Alper Fidaner,

Aslı Baysuğ, Aydan Çelik, Ayhan Çelik,

Ayşegül Çelik, Atilla Dirim, Barış Aslan,

Ceren İskit, Damla Yücel, Dilara Ercanlı, Elif

Gamze Bozo, Enver Arcak, Filiz Köse, Funda

Mengilli, Hadi Sinan İskit, Kaan Can Bircan,

Lindanihan, M. Bülent Varlık, Mehmet

C. Peker, Mehmet Onur Yılmaz, Mehmet

Tunçer, Necati Yalçın, Nedime Erdoğan,

Onur Mat, Oya Özgün Özder, Sacit Yörüker,

Savaş Sönmez, Sencer Başat, Sinem K. Baş,

Ünal Taşyürek, Veli Saçılık, Zişan Kürüm.

Yayın İdare Merkezi

Büklüm Sokak No: 44/4
06680 Kavaklıdere / Ankara

Tel-Faks 0 (312) 437 76 41

İrtibat Tel 0 (533) 426 89 20, 0 (536) 956 64 26

Bilgi-Katılım bilgi@gazetesolfasol.com

Yazı-Haber icerik@gazetesolfasol.com

Abonelik abone@gazetesolfasol.com

Basım Yeri

Şen Matbaa

Özveren Sokak 25/B Demirtepe / Ankara

Tel 0 (312) 229 64 54 **Fax** 0 (312) 229 64 54

E-Mail senmatbaa@gmail.com

www.senmatbaa.com

Basım Tarihi 16.11.2022

ISSN 1301-8655

Yerel Süreli Yayın

3.000 adet basılmıştır.

SOLFASOL'DE ŞEFFAFLIK

DÖNEM Eylül-01.09.2022-30.09.2022

Solfasol, Ankaralılarla buluştuğu ilk günden beri ana gelir kaynağı abonelerinin desteği olan, kâr amacı gütmeyen bir gazete. Mali şeffaflık ve hesap verebilirliği önemsiyor, bütün sivil oluşumlar ve basın-yayın kuruluşlarının bu ilkeleri benimsemesi için öncü olmayı umuyoruz.

GENEL BİLGİLER (30.09.2022 itibarıyla)

Toplam abone sayısı: 1.182
Toplam kurumsal abone sayısı: 64

DÖNEMSEL BİLGİLER (01.09.2022- 30.09.2022)

Abonelik yenileme sayısı: 20
Yeni abone sayısı: 10
Kurumsal abonelik yenileme sayısı: 0
Yeni kurumsal abone sayısı: 0

GELİRLER (01.09.2022- 30.09.2022)

Yeni abone ve yenileme, patreon: 11.535,48 TL
T-shirt, gazete satışı, gezi v.b: 166,75 TL
İlan, reklam: 0 TL

GELİRLER TOPLAMI: 11.702,23 TL

GİDERLER (01.09.2022- 30.09.2022)

Matbaa Gideri: 14.868,00 TL
Postalama Gideri: 400,40 TL
Kira ve Ofis Giderler: 4.690,00 TL
İdari ve Editoryal Giderler: 7.600 TL
Resmi Giderler: 700 TL
GİDERLER TOPLAMI: 28.258,40 TL

TOPLAM ALACAKLAR (30.09.2022 itibarıyla)

163.454,72 TL

BORÇLAR (30.09.2022 itibarıyla)

Matbaaya Borç: 28.368,00 TL
Kişilere Borçlar: 157.476,31 TL
Diğer Borçlar (vergi, muhasebe, kira vb.): 16.327,06 TL
BORÇLAR TOPLAMI: 202.171,37 TL

TAKİPTE
KALIN!

Web
solfasol.tv

YouTube
[Solfasol TV](https://www.youtube.com/SolfasolTV)

Instagram
[solfasol_gazetesi](https://www.instagram.com/solfasol_gazetesi)

Twitter / Facebook / Google
[Gazetesolfasol](https://www.gazetesolfasol.com)

